

REVISTA VĂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENE-
RALE A VĂNĂTORILOR DIN ROMANIA

Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI”

PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 / BUCUREȘTI

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI, 7—BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU și DINU R. GOLESCU

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice - Președinți:

NICOLAE RACOTTA și D-r GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii - Consilieri:

D-r I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Marchizul de BELLOY, Principele GEORGE VAL. BIBESCU, DINU I. C. BRĂTIANU, D-r I. BEJAN, Principele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, D-r I. E. COSTINESCU, MIHAIL SC. PHERECHYDE, GENERAL I. GÂRLEȘTEANU, Prof. D-r ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, D-r C. LEONTE, Prof. D-r DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), H. CAV. DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, Prof. D-r N. MEȚIANU, DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, MIHAIL OROMOLU, GEORGE A. PLAGINO, ROMUL POPESCU (pentru Transilvania), C. ST. RASIDESCU, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, D-r L. SKUPIEWSKI, VASILE ȘTEFAN, Prof. D-r G. SLAVU, Col. C. V. STEREA, ȘT. ȘENDREA, SEVER TIPEIU, Prof. D-r G. UDRISCHI

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII :

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la «REVISTA VÂNĂTORILOR».

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la «REVISTA VÂNĂTORILOR» de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la «REVISTA VÂNĂTORILOR» este obligatoriu pentru toți membrii «UNIUNEI».

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

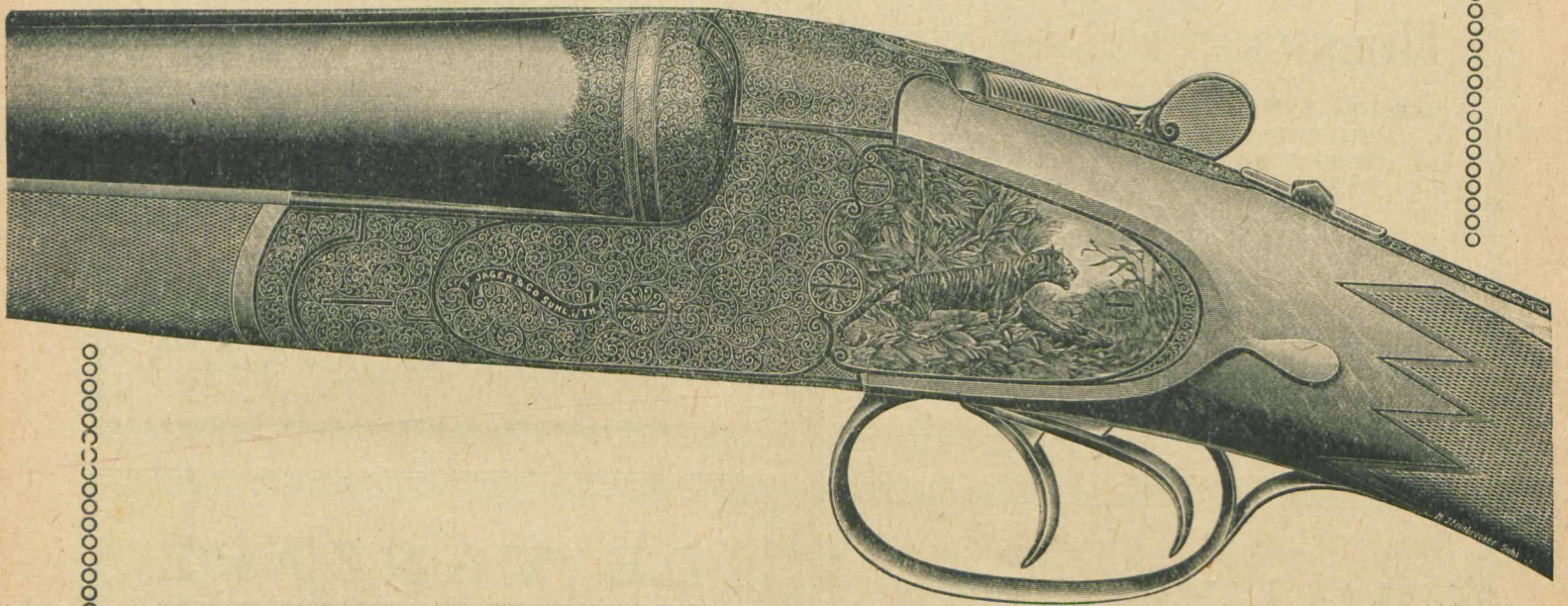
Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărașite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de biou la Uniune: In toate zilele de lucru dela 9—1 și 3—7

SEDIUL: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

A R M E L E F. J A E G E R & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și
soliditate, putând rivaliza
în privința aceasta cu cele
mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de
această casă pentru membrii
„UNIUNEI“ sunt cea mai eloc-
ventă reclamă, obținând fără ex-
cepție predicătele „excepțional“
și „superior“ la standurile oficiale
de încercare din străinătate.

S P E C I A L I T Ă Ţ I :

Zăvoarele „Simson-Jaeger“ și „Vertical-Block“ care rezistă celor mai for-
midabile presiuni * Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru
drillinguri * Ejectorul infailibil sistem Jaeger * Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se
trimite membrilor „UNIUNEI“ franco
la cerere, adresată la sediul nostru.

ARMĂ DE VĂNĂTOARE

Cu 2 țevi pentru alice cal. 12,
de fabricație «MEFFERTH»,
fără cocoașe, oțel KRUPP-
FLUSSTAHL, foarte bine
conservată, țevi de 70 cm.

TIR FOARTE BUN ȘI SE GĂSEȘTE DE VÂNZARE
LA «UNIUNE» CU PREȚUL DE LEI 8.000,—

HOENICKE PREPARATOR

EXECUTĂ NATURALIZĂRI (IM-
PĂERI) DE PASĂRI ȘI MAMIFERE
CONFECTIONEAZĂ BLĂNURI DE
VÂNAT CU CAPUL NATURALI-
ZAT. MONTEAZĂ COARNE DE
CERBI ȘI CĂPRIOR. VOPSEȘTE
ORICE FEL DE BLĂNURI. FURNI-
ZEAZĂ COLECȚIUNI ZOOLOGICE
PENTRU MUZEELE ȘCOLARE

BUCUREȘTI, STR. MONETĂRIEI, 6

B E Ț I

BERE

AZUGA

CEL MAI BUN

ULEIU DE ARME

„ANTINITROL“

încercat și găsit bun, pe dome-
niile regale, în urma ordinului
Oficiului Vânătorilor Regale

SINGURUL PRODUCĂTOR
ÎN ROMÂNIA MARE

Inginer

Albert Schaefer

Sibiu

De vânzare la „Uniune“

DE VANZARE

Câine brac german, culoare
maro, etate 8 luni, de bună
proveniență. Preț 2.000 Lei

L A Z A R O V I C I

Strada Bătrânilor, 5, prin Șerban - Vodă

De vânzare

- 1) 500 tuburi goale cal. 8, pen-
tru armă de vânatoare cu alice.
 - 2) 300 tuburi goale cal. 12, lungi
de 70 mm. împreună cu 500 capse
- A se adresă la «UNIUNE»

WILHELM SCHERG & Co.

FABRICILE DE POSTAV, ȚESĂTURI DE MODE ȘI TRICOTAGE DIN BRAȘOV

PRODUSE DE PRIMA CALITATE IN

STOFE DE MODE

PENTRU BĂRBAȚI ȘI DAME

POSTAVURI DE UNIFORME

OFIȚERI ȘI SPORTURI

POSTAVURI FINE ȘI DE COMERT
CUVERTURI ȘI PĂTURI

FONDAT IN ANUL 1823

B R A Ș O V

TELEFON No. 14, 706

Fabrica: STRADA FABRICEI No. 2 * Magazia: PIAȚA LIBERTĂȚEI

ATLAS-PETROL

SOCIÉTÉ EN NOM COLECTIF POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE DU PÉTROLE

EXPORTE EN TANCS ET EN CITERNES:

B E N Z I N E

D'AVIATION, LÉGÈRE MOYENNE
ET LOURDE, WHITE-SPIRIT,
GAZ-OIL, PÉTROLE LAMPANT

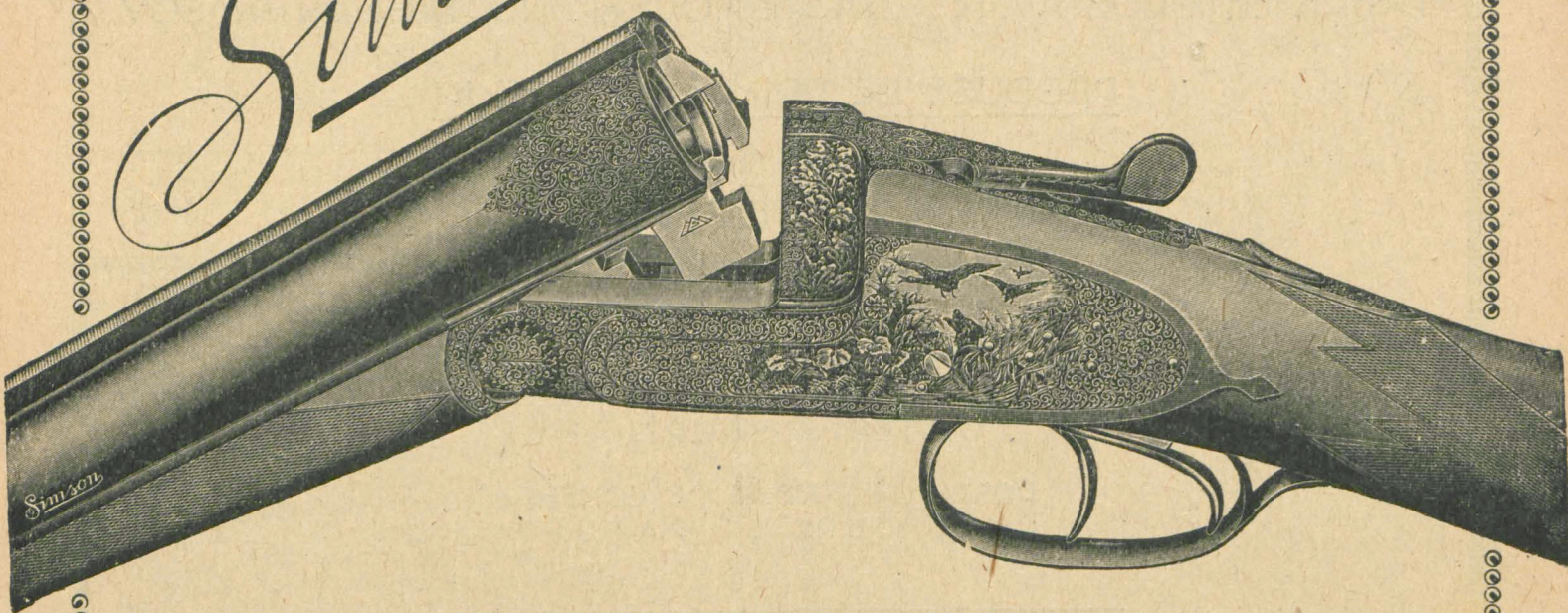
HUILES MINÉRALES DISTILLÉES ET
RAFFINÉES, DE TOUTE VISCOSITÉ

RUE REGALĂ, 21. TÉL.: 26/53 et 14/90 BUCAREST ADR. TÉLÉGR.: «ALASPETROLE»
AGENCES: PLOEȘTI * CONSTANTZA * GIURGIU

Simson

Marca Fabricii

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUA ȚEVI, SISTEM BOCK,

Sunt fabricate renumite,
de cea mai mare precizie
și cu un tir neîntrecut.

Armele pentru tir de porumbei „SIMSON” sunt purtate de către mulți trăgători internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Carabina de precizie „SIMSON”

Armă de calibru mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite. Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de ciori, de păsări aquatice, etc.

Revolverul automat „SIMSON”

CALIBRU 6.35

Formă plată, având cel mai mic număr imaginabil de piese componente, cari se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizie balistică mare, funcționare absolut sigură.

Fabricile de arme **SIMSON & Co. Suhl** (Germania)

Armele „SIMSON” se procură prin „UNIUNEA GENERALA A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA”

După un tablou al pictorului N. Mantu

DIN PĂCATELE NOASTRE

de George Veroncea

Le mieux est l'ennemi du bien
(zicătoare franțuzească)

Mulțumită Domnului avem o țară mândră și bogată. Găsești într'însa ori ce a-i visă. Și, ceeace este și mai bine, o locuiește un popor bun, cuminte, harnic și inteligent. Să nu credeți, iubii cetitori, că afirmațiile mele sunt vorbe goale. Ori când, și ori care dintre d-voastră, este în stare să aducă argumentele cele convingătoare, întru sprijinirea acestor afirmații, cari au ajuns să fie adevărate axiome.

Că țara noastră este frumoasă, cine se îndoeste? N'ai decât să-ți fixezi privirea într'o parte, ori unde te-ai afla, la munte, la baltă, la pădure sau la câmpie, pentru ca să încadrezi un tablou de maestru; fie că stânci sălbătice, rupte pare că din inima pământului î-și înalță goliciunea stearpă dar fioroasă, fie că dealuri înverzite se profilează în departare în acea lumină străvezie atât de frumos prinsă pe pânză de nemuritorul Grigorescu, sau că-ți fug ochii în nemărginit pe întinsa câmpie a Bărăganului, cântat de Odobescu, ori că revărsările de ape îți bagă în tine acea frică de necunoscut, de pare că în fiecare moment te aștepți să se desprindă din foșnetul trestiei bătută de vânt, glasul ceasului din urmă, ca să nu mai vorbesc de codru, ce-și ia formele cele mai fantastice, pentru bucuria ochilor și sguuirea sufletului nostru.

Și când în aceste icoane vezi că se așterne, aici lanuri nesfârșite de aur, sclipind din spicele mânoase de grâu, colo albind turme nenumărate de vite nu ai impresia, că pe lângă mândrețea ei, apare netăgăduit bogăția Țării noastre?

Ca să te convingi însă, că este și a fost bogată n'ai decât să deschizi cel mai elementar manual de istorie, ca să vezi cât de pizmuit a fost neamul nostru din timpurile cele mai îndepărtate până astăzi; câtă trudă, câtă luptă, câte necazuri a suferit până să ajungă a-și împlini visul cel mai vechiu, cel mai sfânt al Unirei. Și câtă muncă va trebui el să depună, și câtă chibzuință va trebui conducătorilor acestui neam, pentru ca acest vis realizat să și-l trăiască în liniște și siguranță și să-și păstreze țărișoara neștirbită și cinstită de lumea întreagă.

Că românul este bun, harnic și cuminte ce, dovadă mai bună decât înfăptuirea acestei Uniri, pregătită cu atâta răbdare, cu atâta hărnicie și cu atâta liniște? Și nu este o glumă ca dintr'o zi într'altă să schimbi o stare socială dintr'o țară, fără sguidui, din înțelegerea și cu consimțământul tuturor fiilor ei, fără lupte, decât cu dușmanii din afară, cari au putut vedeă ce însemnează legătura de sânge, coeziunea unui neam. Iar ca dovadă de inteligență neamului românesc, ia spune-mi, iubite

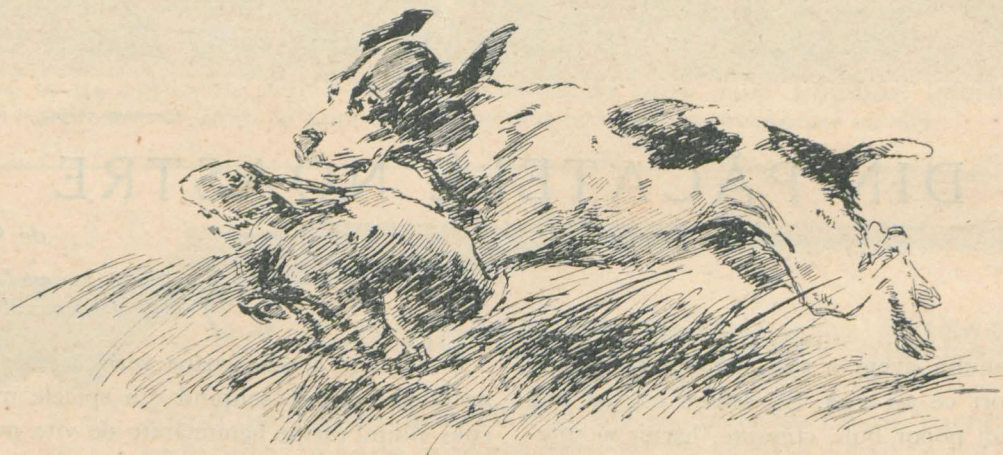
cetitor, auzit-ai vreun român vreodată plângându-se că n'a înțeles ce i-ai grăit? sau că nu este în stare să facă ce i-ai arătat? Eu nu o dată am auzit această frază spusă de oameni din toate clasele sociale: «Dă-mi puterea numai o zi și ai vedea ce aș face eu din țara aceasta». Da, așa este, fiecare român ar fi în stare să facă ori ce ispravă cât de mare, nimic nu-i este imposibil și tocmai fiindcă totul îi este lesnicios, de multe ori lucrul rămâne neisprăvit. Și acesta este unul din marile păcate pe care le avem. Tindem întotdeauna la ce este mai bun, la ce este mai perfect și nu ne mulțumim cu ce este bun. Facem legi, ele trebuiesc să fie perfecte și să întrecă în perfecțiune tot ce s'a făcut vreodată, dar când să le aplicăm, ne dăm seama că nu le-am potrivit pe calapodul realității.

Așa de pildă, avem o lege pentru ocrotirea vânatului și exercitarea vânătoarei. Textul ei a fost publicat, explicat, comentat și chiar criticat în coloanele acestei reviste. S'a dovedit că principiile ei sunt perfecte. Gazete străine au scris despre această lege, laudând-o.

Primim însă, la redacția revistei Vânătorilor scrisori prin cari suntem rugați să deslegăm tot soiul de probleme

pe cari aplicarea ei le pune. La toate răspundem, dând interpretarea ce credem mai nemerită și mai logică, dar oricât de încrezători am fi în priceperea noastră profesională, sunt chestiuni cari reclamă precizări, pe cari numai un regulament de aplicare al legii le-ar putea fixa. Și așteptăm de atâta timp acel regulament! Avem un Consiliu Permanent al Vânătoarei, avem o direcție generală, un inspectorat superior. Știu chiar că o comisiune din sânul consiliului a fost desemnată ca să alcătuiască acel regulament. Ni se pare, că el este redactat în mai multe versiuni, dar... se zice că nu este încă perfect și până când să se perfecționeze așteptăm. Și așteptatul este în dauna aplicării legii, care are nevoie să se adapteze nevoilor și obiceiurilor noastre, pentru ca ea să dea într'adevăr roadele așteptate.

De aceea rugăm frumos pe toți cei în drept dela înaltul Inspectorat, la Generala Direcțiune ca și la Onoratul Consiliu să ne hărăzească cu un regulament de aplicare al legii, ca să ocrotim vânatul și să exercităm vânătoarea cu folos pentru satisfacerea deplină a tuturor și pentru înfrumusețarea și îmbogățirea Țării.

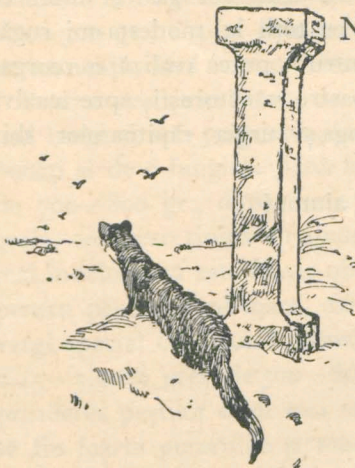
AVIZ

pentru membrii „UNIUNEI“

Numărul viitor, pe Ianuarie 1927, va fi expedit membrilor noștri din provincie „CONTRA RAMBURS“, așa cum s'a făcut și pentru anul 1926. Membrii „Uniunii“, au putut aprecia în trecut ușurința cu care s'au pus în curent cu plățile, prin acest sistem de expediție, și ne vor fi recunoscători pentru acest efort al administrației noastre. Suma cu care va fi grevat rambursul fiecărui membru, va constă din restanțele sale eventuale de plată față de „Uniune“, plus cotizația pe 1927, care este, conform noiei modificări a statutelor, de LEI 300, în care intră și abonamentul revistei.

REORGANIZAREA

de Corneliu V. Cosma
Președintele Soc. Vânăț. din Beiuș și Jur

N două rânduri deja, s'a propagat idea unei reorganizări, și deaceia îmi permit și eu, de a-mi da modestul meu obol, pentru a dovedi necesitatea acestei reorganizări, ce este mult mai grabnică decât s'ar crede și neadmițând întârzieri, fie ele cât de mici.

«Uniunea» a progresat în ultimul timp luând proporții nesperate, a creat și răspândit o mulțime

de cunoștințe vânătoarești moderne, a contribuit la înființarea unei legi vânătoarești-model, — și acum ar urma ca să se arate urmările beneficătoare. Acestea însă nu se arată pretutindeni. Dar care sunt cauzele?

În cele ce urmează, voi da câteva exemple curioase, sau mai bine zis dureroase:

Sunt societăți de vânătoare ce, fiind favorizate de împrejurări, au putut urmări «Uniunea» pas cu pas, și la acestea urmările beneficătoare n'au întârziat a se arăta. Dar există și societăți de vânătoare, care fie din cauze independente de voința lor, fie din cauza renitenței majorității vânătorilor, n'au putut urmări «Uniunea» pas cu pas; acolo urmările sunt aproape nule. Sunt teritorii vaste la munte, unde avem vânatul nostru nobil, care sunt în mâna așa numitelor societăți țărănești, fără conducători cu carte, ci sub conducerea unor analfabeți. Aici urmările sunt și mai rele. *Ce e mai dureros, este faptul că mai sunt și azi încă teritorii de munte arendate de țărani analfabeți pe cont personal (sau cu câțiva «ortaci»), și cari deasemenea n'au habar de opreliști, protecție, hrănire a vânatului, legi, etc., etc., ci vânează ce poate și când îi vine bine — și are tot dreptul de a vâna, căci cu mare greutate și-a procurat permisul de vânătoare. Vânatul trebuie scos din mâna răpitoarelor bipede, fie ele legale sau nu. Toate răpitoarele la un loc, nu pot dăuna vânatului nostru atât de mult, ca aceste răpitoare bipede.*

La Hunedoara, un vânător conștiincios, în baza articolului 35 confiscă dela un comerciant 16 piei de iepure, pe motiv că nu avea certificat de proveniență. După ce dresează convenitul proces de contravenție, îl înaintează pe acesta judecătoriei de ocol. Judele însă, ordonă redarea pieilor către comerciant, pe care-l achită pe motiv, că legea nu prevede amenzi prin nici un articol pentru acest caz, și astăzi comerciantul râde de vânătorul ce voia să-și facă datoria.

În nemijlocita noastră apropiere, un țăran din comuna Stremț a avut în arendă vânătoarea comunală până la Octomvrie 1925. Eu i-am făcut propunerea, ca să-și cotopească teritoriul său cu al societății noastre și să intre

în societate, urmând a vâna rațional și în cadrul legii. Dar el nici n'a voit să audă de această propunere, ci a vânat și mai departe cu vreo 10 «ortaci», fără nici un scrupul. Atunci am intervenit, ca să nu i se mai elibereze permis de vânătoare, ceea ce mi-a reușit, — dar susnumitul a primit în schimb permisul de a avea armă. *Anul trecut au vânat cu toții în baza acestui permis fără a achita Statului taxele cuvenite, ba ce este mai mult, în Octomvrie 1925 când urmă să iasă teritoriul comunei din nou la licitație, el intervine la primărie, pentru ca teritoriul să nu fie scos la licitație, până ce nu-și vor fi primit și ei aprobarea recunoașterii lor ca societate. În acest scop ei au copiat dela un vânător statutele noastre, și sunt informat, că le-au înaintat în momentul de față Ministerului, spre aprobare. Acest țăran, de o renitență extraordinară, nici nu știe să scrie și să citească, și este conducătorul unei societăți de răpitoare bipede, ce nu achită nici taxele către Stat, ba mai învață și pe vânătorii noștri corecți la nereguli....*

Teritoriul de vânătoare al comunei Geomal, îl are de trei ani în arendă și încă pe 7 ani deaci înainte, un țăran, care în urma intervenției mele n'a primit împreună cu «ortacii» lui permis de vânătoare, însă cu toate acestea vânează cu toții, fără a achita Statului taxele cuvenite. *Ei au prins un ied, pe care l-au vândut în Aiud cu 200 lei, au împușcat în Februarie o capră, au vânat în August la iepuri* (toate acestea au fost arătate de noi judecătoriei de ocol Aiud, de unde încă n'am primit până în prezent nici un rezultat. Toate acestea ei le-au făcut numai cu permisul de a avea armă.

Dacă ași avea posibilitatea să cutreer toată țara, cred că aș putea să dovedesc sute, dacă nu mii de cazuri similare, cari toate pretind cu insistență o reorganizare grabnică.

Modesta-mi părere privitor la viitoarea organizație vânătoarească, este următoarea:

În fiecare plasă să nu fie decât o singură organizație vânătoarească, condusă de cei mai distinși vânători (prin alegere) ai plășii.

Toate terenurile de vânătoare din plasă să aparțină acestei organizații, pe un preț unitar pentru șes, baltă sau munte, iar prețul să fie cât mai mic, pentru a corespunde scopurilor nobile vânătoarești, de care comuna care încasează arenda, nici habar nu are. Din sumele încasate s'ar putea da mai mult Direcțiunii Vânătoarei, precum și «Uniunii».

Toate plășile să achite o sumă anumită către «Uniune», în care să se cuprindă și abonamentul la «Revista Vânătorilor», ce îndeplinește rolul de «Monitor Oficial» al vânătorilor.

Șefii plășilor să formeze comisia județeană pentru examinarea vânătorilor vechi și a celor propuși în viitor, de plasă. Această comisie să formeze Consiliul de disciplină, care primește, sau demite pe vânători, amendează fără apel, etc. Șefii județeni să fie membri ai «Uniunii».

Toți acei cari nu fac parte din această organizație și vânează totuși, sunt braconieri.

Generalități: Animalele sălbatice precum și pieile lor să nu poată ajunge în comerț, decât prevăzute cu un sigiliu unic pentru întreaga țară, și pe care-l vor primi șefii plășilor dela «Uniune». Fiecare șef de plasă să primească dela «Uniune» un astfel de sigiliu, după ce va depune jurământ, că nu va sigilă animale, sau, piei de proveniență necunoscută. Orice animal, sau piele aflată în comerț fără acest sigiliu, se va confiscă, iar pentru proprietar legea trebuie să prevadă o amendă exemplară.

După cum am scris și anul trecut în coloanele «Revistei Vânătorilor», pulbera de vânat n'ar trebui să se distribue decât prin «Uniune».

Incheiu, rugând pe toți domnii președinți ai societăților de vânătoare, ca în caz dacă vor găsi și d-lor că este necesar, să se ralieze cu toții la modesta-mi rugămintă către «Uniune», pentru a putea realiza o reorganizare grabnică a vieții noastre vânătoarești, spre a salva bietul nostru vânat de plaga și urgia răpitoarelor «bipedes».

Sf. Hubert să ne vie în ajutor!

S P O R T U L C U U N D I Ț A

de Luis Lázár, Brașov

RIMII pescari cu undița ai timpurilor străvechi, au întrebunțat în timpul lor brațul în loc de vargă, iar drept sfoară, ei foloseau un țesut vegetal compus din niște fibre puternice și trainice, de capătul căruia se află un ghimpe încovoiat ca un cârlig, numit

și undiță. Aceasta a fost mama pescuitului cu cârligul. Mai târziu omul se gândi, că aparatul său eră insuficient pentru puncte mai îndepărtat situate și deaceea el își prelungea brațul cu un băț, care se numește astăzi «vargă». Dar o vargă compusă dintr'o singură bucată nu are o elasticitate suficientă, mai ales dacă este scurtă, iar o vargă prea lungă devine prea grea.

Deaceea vergile din ziua de azi sunt astfel construite, că fiind compuse din mai multe bucăți în formă de tuburi, ele se subțiază din ce în ce spre vârf și pot fi băgate una într'alta, sau, cum este cazul la vergile de oțel, la care bucățile componente care sunt fiecare de aceeași lungime, se pot trage în afară spre vârful vergii, intrând una într'alta, ca la un telescop.

La acestea din urmă, sfoara de cânepă sau de mătase trece dealungul interiorului tuburilor, terminându-se în capătul mai gros al vergii și înfășurându-se acolo pe o rotiță sau multiplicator, după cât avem nevoie. La vergile de lemn sau de bambus, trebuiesc aplicate niște inele pentru conducerea sfoarei, care să fie astfel așezate, ca cele mari să se afle jos, iar cele mai mici, spre vârful vergii. În capătul vergii, mai trebuie să se afle o ureche de sârmă, sau oțel, prin care să poate corespunde sfoara cu varga, și fără de care o eventuală prelungire a sfoarei, ar necesita prea multă pierdere de vreme. La facerea vergilor

se întrebunțează mai ales diferitele specii de lemn indigen, ca salcia, nucul, arțarul, alunul, frasinul, ulmul, jugastrul, sau bradul. Varga simplă ușoară, scurtă dar bună, adică cea mai corespunzătoare, se compune din trei bucăți. Bucățile trebuiesc netezite cu pila, sau cu ajutorul sticlei, frecate cu hârtie de șmirghel, apoi udate cu apă pentru ca fibrele de lemn să se umfle, și în fine frecate încă odată. Apoi varga se pune într'o baie fierbinte de ulei de in și se freacă în urmă bine de tot, cu o cârpă de lână, până ce a absorbit destul ulei. În modul acesta vom avea o vargă potrivit de elastică, care se rupe foarte greu și care în urmă poate fi dată cu baiț, sau chiar lustruită, după cum dorim.

O vargă bună se subțiază tot mai mult spre vârf, este puternică, însă totuși elastică și ușoară, și construită astfel, ca punctul de greutate să se afle jos, ca la floretă, putând-o mânuși astfel mai ușor.

Deasemenea se întrebunțează la facerea vergilor și diferite lemne străine, ca Hykoryul, Greenhartul și în special diverse feluri de trestii, ca Bambusul, Tonkingul și trestia de piper, dintre cari se fabrică astăzi cele mai multe vergi. În timpul de față, există assortimente bogate în vergi lucrate de fabrică, iar fabricațiunea lor a ajuns o adevărată artă, mai ales în ce privește confecționarea vergilor despicate, făcute din șase bucăți, crăpate în lung și relipite. Acestea sunt ușoare, elastice și — ceea ce este principalul — sunt aproape incassabile; o vargă despicateă veritabilă ține toată viața, dacă este tratată cum trebuie. Deaceea vergile despicate sunt mult apreciate, întocmai ca și armele de vânătoare mai fine, și costă în consecință și mai mult; însă în privința calității, ele sunt cu adevărat neîntrecute. Nimic nu poate fi mai supărător în timpul pescuitului la gârlă, lac, râu sau baltă, decât ruperea vergii, ceea ce se poate asemăna cu ruperea armei vână-

torului, în timpul vânătoarei. Pentru diferitele specii de pește, se întrebunțează și diferite vergi. Pentru peștii ce vin la suprafața apei după muște sau insecte, se întrebunțează varga ușoară de muște. Aceste vergi sunt făcute mai mult din trei bucăți, lungi de 2.70—4.00 m și cântăresc 200—300 gr., așadar sunt ușoare și permit aruncarea în permanență, fără a obosi brațul.

Pentru pești mai mari, ne servim de vergi mai grele, mai lungi și mai puternice, făcute cel mai bine din patru bucăți și de o lungime până la 8 m, iar greutatea lor este de 700—800 gr., după dorința amatorului. Aceste vergi grele, trebuesc ținute cu amândouă mâinile, însă ținerea mai îndelungată este foarte obositoare. În sfârșit, mai avem pentru pescuitul pe mare, care se practică din barcă, alte vergi special construite numai din 2—3 bucăți, lungi de 2.45—3.50 m, grele de 500—800 gr., și făcute anume pentru prinderea peștilor celor mai mari; deaceea acestea trebuie să fie foarte puternice și massive.

Atingându-mi scopul cu descrierea vergii, termin acum cu ea. În privința celorlalte ustensile precum și a diverselor cunoștințe, undițe, sfori și rechizite de pescuit care stau în legătură cu varga, nu vreau să mai insist, căci diferitele cataloage ale firmelor industriei de unelte de pescuit, ne dă în această privință lămuri suficiente.

Totdeauna doresc să îndreptez atențiunea onor. sportsmeni cari citesc articolul meu, asupra pescuitului păstrăvilor, pe care îl cunosc numai puțin, dar care fiind cel mai nobil și mai atractiv sport cu undița din lume, îi procură adevăratului sportsman bucuria supremă. Acest sport se practică cu musca artificială, care este cea mai înaltă metodă a pescuitului artistic cu undița, avându-și origina în Anglia, unde se practică deja de acum 400 ani. Acesta este cel mai nobil, mai curat dar și mai dificil

dintre toate sporturile cu undița, căci reprezintă triumful artei asupra forței brutale a naturii.

Pentru practicarea după școala înaltă a pescuitului cu varga ușoară, avem nevoie de mai mult talent și de exercițiu, decât la celelalte metode ale pescuitului cu undița.

Pentru a putea exercita acest sport, avem nevoie de o vargă ușoară, fină și dacă se poate despăcată, de o duzină de muște artificiale, de o pereche de cisme de piele sau mai bine de cauciuc «Cording», de o vreme frumoasă și calmă și de o bună dispoziție. Și atunci poate adeptul sfântului Petru să se îndrepte, în speranța unui rezultat sigur, spre pâraul său de munte, cu păstrăvii lui! Deaceea, haideți afară în mijlocul naturii admirabile, unde șoptește izvorul cristalin de munte, ce adăpostește păstrăvul minunat!

Sf. Petru să vă ajute!

Nota redacției. Autorul este una dintre primele autorități pe acest teren, care practică pescuitul sportiv de peste 50 ani. Țara noastră are izvoare minunate de păstrăvi, râuri și bălți bogate în pește, a căror bogăție parcă ne îmboldește spre exercitarea acestui sport frumos și delicios. Vânătorului de munte, izvorul cu păstrăvi îi oferă o variație, iar celui dela Dunăre i-o oferă râul. La Brașov a luat ființă prima societate sportivă pentru pescuitul cu undița din țară, și ar fi de dorit ca exemplul acesta să servească de imbold. Dacă se va arăta un interes suficient, vom deschide în revistă o rubrică pentru pescuit, iar amatorii acestui sport pot primi lămuririle și sfaturile de care au nevoie dela autor, atât în ceea ce privește practicarea pescuitului cu undița, cât și echipamentul, etc., care etse de o importanță capitală pentru obținerea succesului dorit — ca de altfel în toate sporturile.

VÂNĂTOAREA DISTRUCTIVĂ ȘI ASASINAREA URȘILOR

„Quo usque !?!“

de *Maior Sneider-Snyder Roland*
Inspector de vânatoare

ÂNĂTORII transilvăneni au arătat întotdeauna o înțelegere mare, față de exercitarea corectă a vânătorei, a conservării diferitelor specii de animale și a respectării legii vânatului; ba ei au mers chiar și mai departe, stabilind epoci de ocrotire pentru anumite specii de vânat, pe cari legea vânatului nici nu le prevede și nici nu le impune; astfel de exemple pentru urs, uriașul Carpaților noștri. Unele societăți de vânatoare din Transilvania, în cap cu «Societatea Vânătorilor din Brașov», cea mai veche și poate cea mai exemplar organizată societate, a înființat pentru urs o epocă de ocrotire dela 1.V. — 1.X., ceea ce constituie o măsură demnă de toată lauda și cât se poate de utilă, căci ea este menită să ne conserve ursul. In consecință ar fi foarte de dorit, ca Direcțiunea Generală a Vânătorei, U. G. V. R. și «Societatea pentru ocrotirea vânatului și înființarea de parcuri naționale» (fondată la Brașov), și nu mai puțin filiala U. G. V. R. din Bucovina, să ia în mână această chestiune, pentru a-i da o rezolvare definitivă, stabilind pentru întreaga țară o epocă de protecție generală pentru urs, și anume, dela 1.V. — 1.X.; afară de aceasta trebuie interzisă împușcarea urșilor din momentul ce s'au instalat în culcușul lor de iarnă, și de asemenea împușcarea ursoaicelor cu pui. (Pentru a evita eventuale erori a câtorva trăgători mai nervoși, și pentru a le tempera pofta prea nestăpânită de trofee la alții dintre vânători, ar trebui să se prevadă pentru împușcarea din greșeală a ursoaicelor cu pui, o amendă în bani și retragerea permisului de vânatoare și a permisului de a purta armă, precum și confiscarea armelor și munițiilor, pentru a putea reține pe vânători în modul acesta, dela o împușcare din greșeală a ursoaicelor cu pui).

In legătură cu aceasta voi lăsa să urmeze un articol al d-lui P. Windt, apărut în Karpathen Jagd Kalender 1926.

ASASINAREA URȘILOR

de *Dr. P. Windt*

Cultura l'a împins pe urs, întocmai ca în Rusia și în Suedia de Nord, la fel și în țara noastră, înspre regiunile inaccesibile și nelocuite al munților înalți și a câtorva capete de munte, unde el dă mai rar peste odoarea odioasă a dușmanului său, omul, și poate duce o vieață patriarhală. Deabia toamna târziu el părăsește fragii și murele gustoase, din munte și pășunile de oi și vaci, luând-o la vale, spre

pădurile de fag și de stejar, ale regiunilor mai mult deluroase, pentru a-și instala în masivele păduroase de acolo, noul său domiciliu. Până în timpul, când se retrage în culcușul său de iarnă, el vrea să se îngrașe din ghinda și jirul, pe care el le găsește acolo din belșug, pentru a putea dormi liniștit în timpul iernei. Desfătându-se în belșugul ce-l oferă peste tot locul ghinda și jirul, ovăzul lăptos și porumbul, mierea și murele, el se dedă unei odihne contemplative. Aicea el nu râvnește la vitele de pe pășune, aicea el nu este forțat să spargă ușa grajdului, sau să desfacă acoperișuri, pentru a-și duce prada aiurea, căci masa se găsește aicea pusă din belșug pentru el.

Insă deodată, în timpul unei preumblări pe o noapte luminoasă, o odoare slabă, prea bine cunoscută și agreabilă, isbește nasul său fin. Miros de cadavru!

Corpul greoi al ursului se însuflește imediat și cu o siguranță infailibilă, el se află în curând în fața cadavrului pus, a delicatelor sale. Copacii cu ghinda și cu jirul lor și toate celelalte bunătăți sunt uitate, el este din nou bestia, carnivorul pășunilor de munte, unde behăiau oile și mugeau vitele la apropierea lui. O săritură pe cadavru — coastele trosnesc sub greutatea puternicilor sale labe — și acuma se uită cu mândrie în jurul lui, de pe prada dobândită de rândul acesta atât de ușor. Un tablou de neuitat pentru vânător.

Dintr'o crăpătură îngustă a colibei pocnește o împușcatură, și ca lovit de trăsnet «Regele nostru al pădurilor» se prălușește în foc, pe cadavru.

Prinderea ursului în diferite capcane, o condamnă pe drept fiecare vânător, cu toate că pentru aceasta este nevoie de o dibăcie mai mare, decât la măcelărirea ursului din coliba protectoare.

Curajul personal, sângele rece și mâna sigură, sunt la împușcarea vânatului mare singurele elemente, cari produc fericirea vânătorească. In colibă, acestea nu intră în considerație! Ajutați cu toții, camarazi de vânatoare, de a influența Direcțiunea Vânătorei în sensul, ca pe cale de decizie să interzică vânătoreea la hoit! Sau vreți, ca și în patria noastră să bată într'un timp nu prea îndepărtat ceasul din urmă al ultimului nostru urs? (Așă este!).

In legătură cu acest articol, părerea mea:

a) Impușcarea urșilor la hoit, care este desigur cea mai comodă metodă de vânare și în acelaș timp și cea mai puțin periculoasă, este în general de condamnat și de interzis, în mod egal pentru întreaga țară, însă cu excepții. Căci există teritorii, unde cu ajutorul bătailor nu se poate ajunge la vre-un rezultat; de asemenea este foarte greu cu câinii, și aceasta cu atât mai mult, cu cât în urma îngrădirii vânătorei cu câini mânători, nu prea se mai găsesc câini buni. Ar trebui să fie lăsat la aprecie-

rea inspectorului regional de vânatoare și să se permită numai în urma hotărârei lui, așezarea hoiturilor în anumite teritorii.

b) Vitele rupte proaspăt de urs, nu pot fi considerate ca hoituri, și de aceea ar trebui să se permită împușcarea ursului la acestea, cu toate că este știut că nu întotdeauna revine același urs la cadavru, ci se poate întâmpla ca să vină și alți urși străini. Cu toate acestea trebuie încuviințată împușcarea ursului la vitele rupte de el, chiar numai pentru a nu lăsa pe posesorii de turme sub impresia, că proprietarul terenului de vânatoare î-și menajează urșii pe spinarea lor, iar ei nu sunt apărați contra repetării acestor cazuri prin împușcarea urșilor carnivori. Sau, în caz contrariu, ar trebui să li-se recunoască posesorilor de turme dreptul la despăgubiri din partea proprietarului teritoriului de vânat. Și cu aceasta ne-am aflat în fața supărătoarei chestiuni de despăgubire, pentru stricăciunile cauzate de vânat.

c) Și în timpul oprit trebuie permisă împușcarea urșilor la bătaie sau la pază, cu permisiunea inspectorului regional de vânatoare, în cazuri când ursul rupe vite și oi, și atacă oameni.

d) Să fie permisă împușcarea ursului chiar în timpul oprit, atunci când atacă pe vânător. În acest caz va trebui ca o anchetă, condusă de organele de poliție vânătorească, să stabilească, dacă într'adevăr a fost un caz de legitimă apărare, fără ca vânătorul să fi pricinuit el însuși și cu voință situațiunea, pentru a provoca cazul unei legitime apărări, cu intenția de a împușcă în modul acesta ursul.

e) *Vânarea urșilor în bârlogul de iarnă să fie interzisă, spre a evita împușcarea ursoaicelor cu pui, iar inspectorul regional de vânatoare trebuie să oprească vânătorearea la*

urși sub orice formă din momentul ce a primit raportul organelor sale, că urșii s'au retras în bârlogul de iarnă. Aceasta se întâmplă pe timpul căderii primei zăpezi mari, care îl împiedică pe urs în căutarea hranei de poame pădurețe etc.

Legea vânătoreării încă mai permite împușcarea ursului în orice timp al anului, aceasta însă nu o permite statutele societăților vânătorilor corecți, cari au înțeles lipsurile legii, și nu o face nici vânătorul corect, care nu vrea numai să împuște, ci urmărește și conservarea vânatului său. Să sperăm că legea ne va aduce în curând modificările necesare, iar până atunci trebuie să refuzăm admirația noastră acelor vânători de urși, cari împușcă urșii la hoit și în timp de vară, și mai ales acelor vânători, cari fiind împinși de ambiție și cu dorința lor de trofee, împușcă ursoaicele cu pui, sprijinindu-se numai pe defectuoasa noastră lege de vânatoare și trecând cu sânge rece peste toate principiile vânătoreării corecte și ale protejării vânatului. Astfel de «vânători» merită un registru special în revistele de vânatoare!

Un comitet, format numai din autorități, cari să nu fie însă aleși după poziția socială, ci să se aibă în vedere în primul rând cunoștințele vânătorești, ar trebui să primească însărcinarea de a studia în mod amănunțit propunerile mele schițate mai sus, pe cari să le completeze și să le dea o formă legală. Iar până la intrarea în vigoare, ar trebui adusă o schimbare printr'o decizie ministerială și aceasta în mod general pentru întreaga țară!

În parcul Yellowstone din U. S. A. urșii și ursoaicele vin până la grămezile de resturi de mâncare ale hotelurilor, împreună cu puii lor, distrează pe vizitatori și sunt hrăniți aproape din mână, — iar la noi? Sunt împușcați! Quo usque. .?

CUM AM DEVENIT VÂNĂTOR

de E. Gheorghiu, ing. inspector silvic

ĂSCUT în anul 1862 la Piatra-Neamț — una din cele mai frumoase regiuni de munte — nu se putea ca, fiind în atingere permanentă cu măreția munților și cu frumusețile naturii, să nu intre în sufletul

meu și dragostea pentru dânsa.

Tatăl meu, deși nu eră vânător, totuș eră un admirator al frumosului și mai ales al vieții libere și liniștite dela țară; nu odată mă luă cu dânsul dela Cutul-Vânători—, o moșie mare de pe malul Bistriței, ce ținea în arendă, la barierea orașului Piatra, ducându-mă peste râu cu luntrea, iar de acolo, călare, spre poenile din fundul munților, cari erau în timpul cositului. Acolo el îmi arată casa și pătutul unde veneau urșii în vizită la pădurarul «Scaparaua», după cum spune el.

Eu le priveam toate în tăcere și în admirație, reflectând asupra celor ce-mi povestea tatăl meu și pădurarii, despre urșii și mistreții, ce mișunau pe acele timpuri în codrii seculari de peste Bistrița.

Priveam mai ales pătutul cu porumb, pe care spuneă pădurarul că s'ar fi urcat un urs mare spre a mânca știuleții, și nu mă dumeream, cum se poate un asemenea atac și îndrăzneală, din partea unei dihăanii sălbatece!

De mic copil, la vârsta de 6 ani, îmi reamintesc cum încolțeau și se iveau în mine zorile pasiunii de vânatoare. Așa bunăoară toată ziua umblam cu un băiat de potriva mea, după pui de vrabie pe la șurile acoperite cu stuf, de unde odată, căzând dela 4 metri înălțime, mă duse vizitiul leșinat pe brațe; și numai târziu mi-am revenit în fire. Apoi puneam neîncetat lațuri și curse pentru păsări — mai ales pentru cele cântătoare — prinzând o patimă atât de înfocată, încât neglijam chiar școala. Toamna și iarna prindeam cu dovleacul pițigoi și n'aveam o bucurie mai mare, decât atunci, când zăream din depărtare, capacul dela dovleac închis. Imi bătea inima de plăcere și nerăbdare, alergând într'un suflet ca să scot prizonierul și să-l vâr în odaia ce-mi dădă mama, și în care țineam în libertate tot felul de păsărele prinse de mine, mai ales din cele cântătoare. Acestea mă bucurau la nebunie și aveam scatii, măcălendri, finci, sticleți și altele. Pusesem în odăiță, lângă fereastră, o cracă mare de pom, pe care se așezau și cântau păsărelele într'un cor minunat, de-ți eră mai mare dragul, mai ales când lucea soarele în cămăruța lor.

În vacanța mare, eram aproape zilnic la vânatoare cu fratele meu — fără pușcă. Fratele meu care eră mai mare decât mine, eră student la medicină; el mi-a pus pentru prima oară pușca în mână și mi-a fost maestru îndrumător, nu numai în ale vânatoarei, dar și în cele ce privește viața de toate zilele, și în special învățătura și economia. El eră cu 4 ani mai mare ca mine și avea un temperament neastâmpărat, vioiu, energic și foarte pasionat de vânatoare.

Pe când eram în Piatra, în clasa IV-a primară, iar dânsul în gimnaziu, am luat parte la o revoluție mare, contra evreilor, având de căpetenie pe fratele meu și pe un prieten Er. Z., fost prefect de Neamț.

La vârsta de 11 ani, trecusem bine clasa și urmam în clasa I-a gimnazială la Bacău, unde ne mutasem și cu familia, din cauză că tatăl meu cumpărase două moșii (Bereștii și Focșăștii) în județul Bacău, la 18 km., de Roman, spre gara Galbeni.

La gimnaziu nu prea urmam regulat și învățam mediocru, căci făcusem prietenie cu fiul unui popă din Bacău, Șuțescu, care mi-eră coleg și eră mai mare decât mine, fiind și el pasionat de pușcă. Acesta mă luă mereu la vânatoare de pescăruși, pe prundurile Bistriței, și la prins pește cu otravă, așa că neglijam cursurile la școală.

Tatăl meu, aflând de aceste absențe și neputându-mă controla des și desbărâ de nărav — căci sta la moșie permanent, — mă luă și mă înscrise toamna târziu într'un pension din Galați. Aci eram strămtorat și păzit, așa că eram nevoit să învăț de ambiție și de frică, ca să nu fiu pedepsit. M'am pus pe carte cu toată inima, ajungând să fiu primul din clasă, spre marea bucurie a părinților, cari îmi dăruiră o pușcă cu o țevă, după ce terminasem clasa II-a gimnazială, trecând cu notă bună anul școlar.

Eu eram în culmea fericirii și mă duceam la vânatoare când cu fratele meu, când cu țăraniii vânători din sat, și în special cu cei mai buni pușcași, Vasile Sandu și Gheorghe a Gorei, cu cari hoinăream zilnic cu copoii. În acea vacanță am împușcat primul iepure, și mă încercam — uneori cu succes — să trag și la zbor.

Așa azi, mâine așa, cu o pasiune nebună — mai ales după ce împușcasem iepurele — treceam în bălțile cu stuf «Turbata» din fundul moșiei și păzeam la rațe, trăgând cu nemiluita focuri și în găște, ba chiar și în becaține.

Intr'atâta mă pasionasem de vânatoare că, plecând pe căldura cea mai mare îndată ce luam dejunul, îl urmam pe fratele meu la vânat de turturele, fiindcă pe căldură ele nu se ridică sperioase; uneori, având scurgeri de sânge pe nas, îmi astupam nările cu mătase de păpușoiu punând batista udă la cap, și o luam înainte cu Dumnezeu, până seara, când luam de obicei o bae grozavă la moară, unde instalase tatăl meu un duș mai dihai ca la hidroterapie. . .

În Septemvrie, tatăl meu mă duse la Cernăuți, pentru a urmă cursurile Școalei de Agronomie, și mă instală la un profesor Grigore Halip, care funcționa chiar la școală și mă ținea strâns la învățatură. De oarece cursurile se țineau în nemțește, mi-a trebuit o sfortare mare spre a învăța germana în 6 luni, așa că la finele anului am putut trece cu bine examenul împreună cu ceilalți colegi, perfecționându-mă și în limba franceză, pe care o învățasem bineșor la Galați.

Vacanța de Crăciun am petrecut-o acasă, și nu eră zi dela Dumnezeu ca să nu plec la vânat cu țărani, dintre cari mai mult cu Gheorghe a Gorei, care avea o fire bună

și blândă. Am avut și două accidente grave, cari puteau fi mortale; unul la ocoalele de vite, când sosind cu săniuța, zbură din ocoale un stol de vrăbii și presuri și veni de se așază într'un vișin de lângă șosea, aproape de săniuța. Eu, vrând să scot la rezezeală pușca care era încărcată și cu capsă pusă, se prinse cocoșul în miștele păturii (țeava armei era îndreptată spre cap), dar din fericire se oprî în piedecă.

Al doilea accident mi se întâmplă atunci, când alergând ca să ies la o poziție bună, unde știam că trece vânatul când era gonit de copoi, mă împiedeci în fugă de un bulgăre înghețat și căzui atât de rău, că pușca luă sub mine foc, cu țeava ieșită abia de 30 cm., afară...

În vacanța mare, după un examen trecut cu succes, băteam incontinuu zi cu zi meleagurile de pe lunca Siretului, unde era vânat mult, de tot felul. Incepui să împușc cristei, prepelițe, dumbrăvioare, turturele și porumbei la zbor. Eram încântat; nici foamea, nici căldura și nici oboseala nu mă puteau reține de a bate câmpii, — devenisem un fel de fanatic. Nu puteam mânca de bucurie, iar inima îmi bătea în piept pasiune, atunci când știam că trebuie să plec la vânat.

Părinții se alarmau uneori, văzând că lipsesc ziua întregă de vară, plecând nemâncat dela 3 dimineața și lipsind câteodată și la dejun. Probabil că găsisem vânat mult și nu mă înduram să plec!... Uneori îmi ascundeau pușca în camera tatălui meu, sau o închideau într'o altă odaie. Dar eu o rugam pe mama cu atâta foc, încât nu putea rezista rugămintilor mele și mi-o aducea pe furiș, dejenindu-mă și spunându-mi să nu lipsesc dela masă, căci întotdeauna se îngrijorează atunci când lipsesc, bănuind vreun accident.

Uneori aveam mosafiri, vânători din Bacău, cari făceau conac la tatăl meu, știindu-se primiți cu dragoste și prevenire. Atunci plecam și eu, ținându-mă toată ziua după dâșii, ba la prepelițe, ba la rațe și becaține, cari abundau în mlaștinile întinse de pe șes, pe lângă balta Turbata, ce avea o lungime de 10—15 km., și o lățime de aproape 500 m. Eu eram în culmea fericirii, mai ales când împușcam câte o becațină, și mă vedeam felicitat de tovarășii mei, dintre cari unul Cristici, șeful poștei din Bacău, era un vânător strașnic, pe când ceilalți, Cancicov sau Conu Costache Avram, deși erau vânători pasionați, totuși erau trăgători mediocri. Cu toții erau însă prietenoși și plăcuți la vorbă.

În timpul de trei ani, cât am învățat la Cernăuți, aflai că gazdei mele îi plăcuse și lui pe timpuri vânătoarea și că își păstrase pușca cu o țeavă, ținând-o în pod. La rugămintile mele, mi-o dete jos, îmi ajută să o curăț de rugină și să o ung, apoi mă recomandă unui funcționar superior care îi era prieten bun, ca să mă ia Duminecile și pe mine

la vânat. Dânsul avea permis în regulă, iar eu îl urmaam pe jos câte 10—15 km., peste câmpuri. Câteodată ajungeam până la pădurea Horecia, la o depărtare destul de mare; dar eu nu simțeam oboseala, și de câte ori împușcam câte un iepure, îl aduceam fudul acasă. Odată însă mi s'a înfundat, căci am fost prins de doi jandarmi finanți, cari găsindu-mă fără permis îmi luă pușca și încheiară proces-verbal. Fui ajutat însă de noroc, căci în urma stăruinței prietenului meu, care era bine cunoscut la autorități, scăpai nedat în judecată, dar se confiscă arma și, de atunci... adio vânat!

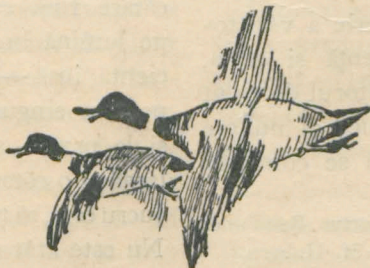
Mai târziu — eram în anul al treilea — fui luat la o goană mare cu bățiași de către un francez Domaiselle, un vânător vestit din Cernăuți, care profesă ceasornicaria. Toți se mirau, văzându-mă așa mic, dar pasionat de vânătoare. Mi se dădeau locurile cele mai proaste, dar totuși avui șansa să ucid o vulpe, un viezure și 2 iepuri. În urma acestui rezultat toți mă felicitară și îmi proorociră, că am să ajung un bun vânător.

În anul 1879 terminai cu succes strălucit școala de agronomie, fiind primul din 25 promovați. La împărțirea diplomelor am fost felicitat de însăși guvernatorul Bucovinei, care fusese invitat anume la această festivitate.

Tatăl meu, fiind bătrân și bolnăvicios, mă rețină pe lângă el, inițindu-mă în administrația și cultura moșiiilor. Deși eram încă copil, totuși eram foarte atent și harnic, prinzând în primul an cursul treburilor. Dar nu păraseam nici patima vânătoarei și mai mult pe furiș, îl însoțeam pe fratele meu precum și pe vânătorii din sat, la vânătoare. Mă sculam cu noaptea în cap, dădeam câte o raită cu ei de câteva ore, iar la ora 7, când obișnuia să se scoale tata, eram și eu acasă. Dar într'o zi, el neputând dormi se sculă mai de dimineață și mă prinse cu mâța în sac. După ce mă dojeni bine, spunându-mi că pe geanta vânătorului e scrisă sărăcia, îmi luă pușca, pe care tocmai târziu — după câteva săptămâni — mi-o dădu înapoi cu condiția, ca numai Dumineca și sârbătoarea să pot ieși cu ea, dimineața până la ceasurile 8...

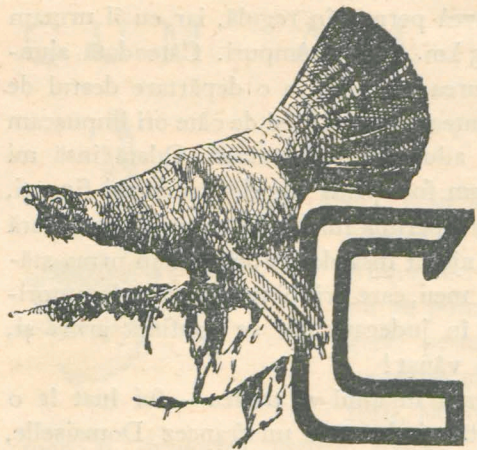
Așa am dus-o opt ani, mai cu voce, mai pe ascuns; hoinăream prin câmpii și păduri, din ce în ce mai înflăcărat și neținând seamă de oboseală și sănătate. Mai ales vânătoarea de baltă formă deliciul meu, și de pe urma ei m'am ales cu un reumatism cronic, la picioare (sciatică), de care și astăzi la bătrânețe, cu toată căutarea ce i-am dat, n'am putut să scap. Vânătoarea de baltă formează și astăzi încă dragostea mea, căci îmi reamintește timpurile tinereții mele.

O timpuri fericite, unde sunteți?... V'ați dus pentru vecie, dar pasiunea a rămas!... Ca mâine voi urmă și eu în negrul infinit....

ARMA CU GLONȚ ÎN MÂNA VÂNĂTORULUI CORECT*)

de Dr. Konrad Eilers
Rostock (Germania)

U toate că și arma cu alice este o armă nobilă în mâna vânătorului corect, totuși arma cu glonț și-a men-

ținut întotdeauna o întâietate față de prima, — aceasta din anumite motive. Înainte de toate, carabina nu trage decât un singur proiectil, glonte, cu care poți lovi numai o suprafață mică, pe aceasta însă chiar la o distanță foarte mare; în al doilea rând carabina noi o întrebuițăm la vânatul nostru cel mai nobil, la tot vânatul cu copite, dela căprior și până la cerb, și în al treilea rând efectul glontelui dacă acesta este oarecum bine plasat, este la o distanță mare mai puternic și mai sigur când intră în corpul animalului, decât împușcătura cu alice.

Deaceea este legată de întrebuițarea carabinei și o satisfacție vânătorescă deosebită. Vânătorul se bucură de lovitura de glonț bună, căreia el îi datorează împușcarea vânatului nobil, precum și câștigarea trofeelor valoroase. Ba chiar atunci, când trage asupra unei ținte vânătoresci de mică valoare, cum ar fi spre exemplu o pisică vagabondă, sau o pasăre răpitoare pe cracă, vânătorul simte o satisfacție și bucurie de cu totul altă natură, decât la lovitura cu alice. Iar atunci, când vânătorul este în stare să împuște în mod sigur cu glonț, chiar vânatul în fugă — și în special cerbi roșii și dama precum și mistreți — atunci el simte clipa de fericire supremă, către care el ar dori să grăiască, întocmai ca și Faust: «Rămâi pe loc, căci ești așa frumoasă!»

Acestei dificultăți însă, ba a-și dori să spun chiar frumuseții lovituri de glonț, îi corespund și anumite îndatoriri vânătoresci, pe cari trebuie să le satisfacă fiecare individ, care nu vrea să fie numai trăgător, ci și vânător, — vânător în adevăratul înțeles al cuvântului. — Carabina este în mâna vânătorului corect cea mai nobilă armă, dar și cea mai plină de răspundere. Ea trebuie purtată cu calm și prudență, spre a nu produce nenorocire și tristețe, în loc de satisfacție și bucurie. Carabina este o armă primejdioasă, care poate pricinui nenorocire chiar la distanțe de kilometri și, dacă este greșit mânărită, ea poate produce vânatului nostru nobil dureri îngrozitoare și o moarte ticăloasă, — vânătorului însă remușcări și nopți de insomnie.

Deaceea eu socotesc că este prima datorie a vânătorului corect care poartă carabina: prudență și calm, înainte ca glonte să părăsească țeava. Vânătorul de glonț trebuie să mediteze mai înainte fiecare foc; el nu are voie să tragă la întâmplare, ci trebuie să se convingă

mai întâiu, dacă glonte nu va pricinui vre-o nenorocire, chiar dacă acesta a atins, sau nu ținta. El nu are voie să tragă peste un deal spre un teren ascuns ochilor săi, iar la vânătorile cu bătaiași la vânatul mare, el poate trage în direcția din care vine bătaia numai în anumite cazuri și observând toate măsurile de precauție. Tragerea asupra ținte în unghiu drept, este de altfel mult mai nepericuloasă decât cea în unghiu ascuțit, 1. deoarece glonțul se reîntoarce la pământ la o distanță nu prea depărtată de trăgător, și 2. pentru că glonțul ce cade aproape vertical de sus, nu lovește pământul decât cu o putere foarte redusă. El pătrunde lemnul numai cu $\frac{1}{2}$ —1 cm. Cu toate acestea însă n'ași dori să-l prind cu capul. Deaceea, să băgăm de seamă chiar la lovitura în unghiu drept în sus! Pe teren deschis, mai ales la căprioare, a-și recomanda în mod deosebit glonte cu sămburele compus din mai multe bucăți de plumb, de 8 mm., care poate fi tras din toate țevile ghințuite pentru gloanțe cu cămașe. Acesta este un glonț de siguranță, ce se sparge deja în momentul întâmpinării unei rezistențe mici, atunci când atinge corpul vânatului, pământul etc., și care are un efect admirabil la căprioare.

Întrebuițând arma cu glonț la vânătoare, nu avem însă nevoie numai de prudență și sânge rece, ci trebuie să ținem cont și de următoarele: 1. să lovim locul cel mai indicat, și 2. să obținem efectul necesar. Cu aceasta ne apropiem de felul de construcție al armei însăși, precum și de mânăuirea ei sigură și îndemânatică.

Cum trebuie să fie construită arma de glonț a vânătorului corect? este următoarea noastră întrebare. În privința patului carabinei, mă sprijin pe relațiunile mele asupra armei cu alice. În general acelea contează pentru arma cu glonț cât și pentru cea cu alice, întrucât vrem să o întrebuițăm pe cea dințaiu și la vânatul care fuge. Mulți vânători sunt de părere, că la carabină patul nu joacă un rol prea important. Aceasta însă este o eroare fatală. Căci iute trebuie să împreunăm viza și cătarea, spre a putea prinde vânatul oprit pe loc și ascultând o clipă numai, sau chiar pe cel în fugă, și să-i trimitem glonte sigure, în amurgul serei sau al dimineții.

Pe lângă pat, mai au o importanță capitală la arme de glonț, viza și cătarea. Reguli generale nu se pot da, decât cu mare greutate în această privință, căci ochii, modul de a viză și de a trage a trăgătorilor, diferă. O cătare fină este avantajoasă pentru tragerea la cibla, și pe lumină bună chiar și la vânat. Pe o lumină insuficientă însă — și acesta este adeseori cazul atunci când pornim singuri în căutarea vânatului la sărita, precum și la pază — sunt de preferat o viză corespunzător mai largă și o cătare mai mare și mai luminoasă. Cel mai greu lucru este, să ținem înălțimea potrivită la lovitura de glonț. Nu este atât de greu să tragem peste viză și cătare la

*) După o conferință ținută în fața lui «St. Hubertus Reuniunea vânătorilor din Mecklenburg», la Rostock de ziua Sf. Hubertus.

aceiași înălțimi, cât să evităm supărătoria bătaie în sus sau în jos. După experiențele mele, corespunde cel mai bine acestui scop o cătare dreptunghiulară. Oricărui sistem de vizare, trebuie însă preferată luneta, fiindcă împreunează viza și ținta în aceeași linie, mărind în acelaș timp ținta în mod corespunzător, elimină greșelile de lumină și face posibilă o vizare sigură chiar și pe timp de amurg înaintat. Nu trebuie să credem însă în nici un caz, că rolul lunetei este în primul rând acela, de a ne face posibilă o tragere cât mai depărtată.

Avantajul ei principal este în primul rând acela, de a ne înlesni tragerea mai sigură la distanțele obișnuite, și în al doilea, rând pe lumină insuficientă.

În privința alegerii măririi lunetei și a sistemului ei de vizare (Absehen), nu pot insista prea mult în locul acesta. După experiențele mele, cea mai corespunzătoare este o mărire cam de 4 ori, iar ca viză o cruce fină, pornind din 4 picioare mai groase. Cu o astfel de lunetă va putea trage chiar un vânător mijlociu, cu mâna liberă, și după un exercițiu anumit va putea risca chiar o lovitură la vânatul în goană. Pentru tragerea cu arma sprijinită pe ceva sau de ceva, într'un vânat care stă pe loc, desigur că o mărire mai mare convine mai bine, deasemenea în timp de amurg târziu, sau chiar pentru paza de noapte. Montarea lunetelor este o chestiune de obișnuință și de gust. De asemenea trebuie ținut cont, dacă cineva (fie din cauza ochilor) nu trage decât cu lunetă, sau se folosește pe lângă aceasta și de viză și cătare. Eu fac parte dintre aceștia din urmă și prefer în consecință pentru carabina Mauser cunoscuta montare cu tunel, iar pentru arma express și drilling, prefer montarea laterală în dreapta.

Chestiunea, dacă să întrebuițăm o carabină simplă cu un foc sau cu repetiție, sau un express, o armă cu o țevă pentru glonț și una pentru alice, sau drilling, aceasta este indiferent pentru vânătorul corect. Fiecare din aceste categorii are părți bune, dar și proaste. Hotărâtoare sunt obișnuința, gustul, condițiunile de vânătoare și — punga. O «fată la toate» într'un înțeles mai strict nu există, deși nu încapă îndoială, că drillingul este cea mai universală armă. Pentru multe cerințe el rămâne de aceea cea mai potrivită armă de vânătoare. Vânătorul de vânat mare însă, va prefera întotdeauna carabina cu un foc sau cu repetiție, sau — în special la vânătorile cu bătaiași și la mici ciocăneli — expressul. Cine i-și poate permite luxul, va prefera pentru scopuri speciale și arme speciale. Însă cu corectitudinea vânătorească aceasta nu are de aface. O cerință a exercitărei corecte a vânătorei este însă, ca vânătorul să-și mânuiască cu pricepere arma în limita bătaii ei, și ca această armă să corespundă pe cât posibil ca construcție și glonte, condițiunilor de vânătoare pentru care este întrebuițată.

Cu aceasta ne apropiem de modul de construcție al armei, și în special de închizătorul ei. Ca arme de glonț cu o țevă, intră în primul rând în considerație: Mauserul, Mannlicherul¹⁾, armele cu închizător sistem block, iar pentru scopuri speciale și carabinele ce se pot frânge. Despre carabinele Mauser și Mannlicher am puțin de scris. Despre amândouă se poate spune, că sunt la fel de bune, și totul este o chestiune de gust. Eu le port

pe amândouă, un Mannlicher de 6.5 m/m. și un Mauser de 8 m/m. Mannlicherul are în general un aspect mai aristocratic, iar Mauserul este mai simplu. Dar la Mauser este de mare importanță, cine l-a construit, căci sunt și carabine Mauser de un aspect foarte plăcut, care nu dau cu nimic înainte unui Mannlicher. Chiar fabricile Mauser au scos acum un model nou, foarte frumos și cu patul lung, care seamănă în tocmai cu carabina Mannlicher. Inchizătorul Mauserului este superior Mannlicherului, prin așa numita placă protectoare contra gazelor (Gasschild), aflătoare la cilindrul închizătorului, care este de importanță însă numai la cartușele defecte (la care se înfundă capsă înăuntru, sau care permit gazelor să iasă afară). Mannlicherul însă, are avantajul așezării în formă de tobă a cartușelor și a conducerii mai ușoare a cilindrilor închizătorului, deoarece mânerul se află la mijloc și nu mai înapoi ca la Mauser. De mare importanță însă nu este această diferență, căci amândouă armele sunt de o soliditate extraordinară, putând să suporte cele mai formidabile încărcături. Tirul bine înțeles că nu are nimic de aface cu sistemul armei. Ca arme cu lunetă, amândouă sunt la fel de bune.

Carabinele cu închizător sistem block, sunt mai puțin răspândite, printre vânători germani. Acest model însă este cel mai recomandabil pentru arme cu un singur foc. Inchizătorul suportă orice încărcătură și se poate servi comod, iute și fără șgomot. Pentru montarea lunetei această carabină se potrivește foarte bine. Una dintre cele mai frumoase carabine ce am posedat, a fost o carabină elvețiană calibrul 7.5 m/m. cu închizător block, pe care o poartă actualmente cu un succes foarte mare, unul dintre primii noștri trăgători și vânători de munte, revierförsterul Pries-Meyershaustelle.

Carabine cu un foc care se frâng, se întrebuițează puțin și mai mult pentru încărcături mai slabe, putând fi însă lucrute și foarte plăcut, ușoare și maniabile, pentru scopuri corespunzătoare. Eu am o astfel de armă pentru dare la semn și vânat mic.

Armele cu mai multe focuri și cele automate (dintre acestea intră deocamdată în considerație numai carabinele Winchester și Browning) sunt superioare carabinelor cu un singur foc, în vederea rezervei focului al doilea până la al cincilea — pe când arma cu un singur cartuș se poate numi mai distinsă, și este suficientă pentru pază și sărită. Pentru vânătorile cu bătaiași și mici ciocăneli, bine înțeles că vom prefera armele de glonț cu repetiție; dar cea mai superioară armă pentru aceste scopuri este după părerea mea expressul²⁾.

Acuma să ne oprim la armele cu mai multe țevi, ce se pot frânge: expressul, arma cu o țevă de glonț și una de alice, și drillingul.

Tuturor acestor arme li-se aplică în privința patului și a construcției în general, aceleași principii ca și armei cu alice. Trebuie să ținem însă seamă și să insistăm, în cazul că vrem să întrebuițăm un cartuș cu glonț puternic, asupra închizătorului care trebuie să fie foarte solid. Cel

1) Este vorba de Mannlicher Schönauer. N. R.

2) Arma cu 2 țevi ghintuite. N. R.

mai cunoscut este închizătorul cu trei zăvoare, adică dublul zăvor jos și zăvorul transversal sus. Dacă este bine lucrat și dimensiunile de grosime ale basculei și țevelor corespund glontelui, acest închizător este complet satisfăcător, având și avantajul unui aspect frumos și a unei manevrări comode. Diferitele întăriri ale închizătorului au numai atunci o valoare reală, când sunt foarte bine lucrate. Presupunând aceasta, pot recomanda închizătorul Nimrod, închizătorul Brenneke, închizătorul așa numit »Schildzapfenverschluss» și închizătorul Kersten sau de Strassburg.

Foarte răspândit mai este și cunoscutul închizător Teschner-Collath, pe lângă cele de mai sus, care și acesta este foarte solid, cu toate că manevrarea lui va părea multor vânători prea greoaie. Dar aceasta este o chestiune de obișnuință și de apreciere. Principalul rămâne în tot-

deauna și la toate sistemele, ca lucrul să fie curat, iar bascula și partea dinapoi a țevelor să fie destul de groase, pentru cazul că voim să întrebuițăm cartușe cu glonț puternice. Cu aceasta vom avea însă și o anumită greutate a armei de glonț. În schimb armele cu glonț mai grele au și avantajul unui tir mai bun, în special dacă este vorba de încărcături puternice. Sub 3 kgr. nu poate cântări o armă bună de glonț, și chiar 3.250 kgr. nu este prea mult.

Și acuma trecem la cartuș, intrând în domeniul calibrelor și proiectilelor, care formează un domeniu mult discutat și pe care a-și dori să-l tratez aicea pe scurt de tot. Lăsând deoparte toate chestiunile de domeniul polemice, voi arăta în câteva cuvinte punctul meu de vedere personal.

(Sfârșitul urmează)

CÂTEVA REFLEXII ASUPRA ARMELOR CU GLONȚ DE CALIBRU MIC

de Carol Riske

DOMENIUL armelor de vânătoare și balistica formează o parte integrantă din știința vânătoarei, fiind un capitol în jurul căruia discuțiunile nu iau sfârșit, căci se află într'o continuă stare de evoluție. Cearta între partizanii armelor de calibru mare și între partizanii armelor de calibru mic, datează de multă vreme, și desigur că nu se va sfârși cu una cu două.

Înainte vreme, pe timpul pulberii negre, intrau în considerație pentru vânatul mare numai calibrele grele, căci numai ele aveau darul să desvolte un *stopping-power* suficient asupra corpului vânatului. Cartușul eră încărcat cu o cantitate puternică de pulbere, iar glontecele voluminos de plumb opreă vânatul pe loc, diformându-se și producând o gaură mare în corpul animalului.

Până acum 20—25 ani nimănui nu i-ar fi trăsnet în cap, să plece la vânat mare cu un calibru inferior celui de 11 mm. Calibrele sub 11 mm. erau calibre «mici», fiind utilizate cel mult la căprior.

Cu ivirea pulberii fără fum au intrat în modă dela un timp calibrele mici, cu glonte de oțel sau de aramă, încărcate cu o foarte puternică doză de pulbere fără fum.

Adeptii calibrelor grele pretind, că întrebuițarea calibrelor mici la vânatul capital este o nelegiuire față de vânat, și este inadmisibilă pentru un vânător corect, deoarece suprema datorie a vânătorului este, să caute să

obțină o lovitură mortală, iar nu să rănească vânatul, dându-l pradă chinurilor îngrozitoare a unei morți latente. Oamenii aceștia au în parte dreptate, căci mulți dintre ei vor fi făcut experiențe triste cu armele de calibru mic — *aceasta însă pentru că n'au știut să le potrivească încărcătura de pulbere*. Este o nedreptate, ca cineva să condamne așa tăm-nesam un calibru, sau măcar o armă în parte, fără a cercetă mai întâiu cauzele cari îl nemulțumesc.

O armă de calibru mare, al cărui cartuș conține o doză slabă de pulbere, va trage mediocru sau prost, pe când cu o armă de calibru mic, dar cu pulbere multă în cartuș vom obține rezultate excelente chiar la cel mai rezistent vânat. Este o diferență prin urmare, dacă cineva trage cu o armă cal. 6.6 × 27 proiectilul de 6.3 gr., care dezvoltă numai 72—75 mkg. — sau dacă trage acelaș glonte, dar dintr'o armă calibru 6.5 × 58 mm. În acest scop el trebuie să înlocuiască tubul de 27 mm., cu un altul de 58 mm. și să mărească doza de pulbere dela 0.6 gr. la 1.98 gr., obținând astfel o viteză de 750 msc. (V. 25), în loc de 470 msc. Deci se câștigă 107 mkg., plus puterea de rupere care acum este enormă. Dacă am fi întrebuițat însă un glonte mai mare, n'am fi putut înregistra aceste diferențe avantajoase și energia glonțului ar fi rămas insuficientă pentru vânatul mare. De aci rezultă că *efectele bune sau slabe pe cari le obținem cu o armă de glonț, nu depind atât de calibrul ei, ci sunt în funcție de cantitatea de pulbere din cartuș, și de lungimea țevii* (despre care voi vorbi mai jos). Cel mai bine ne putem convinge de acest adevăr, oprindu-ne un moment la carabinele

cal. 22 (5.6 mm.), la care datele balistice variază, după cum le încărcăm cu cartușul short, long, long-rifle sau extra-long. Pe când cu short abia vom putea ucide pisica la distanță mică, ultimul este eficace chiar la distanță mare, străbătând corpul animalului și cauzând o rană mare în partea pe unde iese. Și totuși, ambele cartușe sunt trase din una și aceeași țevă!

O altă latură nu mai puțin importantă o prezintă lungimea țevii. Un cartuș Mannlicher-Schönauer 9 mm., încărcat cu 2.95 gr. pulbere Rottweil No. 5 și cu glonte de 16 gr., va da proiectilului o viteză de 700 msc. când este tras dintr'o țevă mai lungă, și 620 msc. când este tras dintr'o țevă scurtă; avem adică 400 resp. 313 mkg. Un cartuș de mare viteză tras dintr'o țevă prea scurtă, încetează de a mai fi atare, și în consecință ajungem la concluzia că *efectul loviturii de glonț stă în strânsă legătură și cu lungimea țevei*; cinci sau zece cm. în lungimea țevei însemnează deja o diferență foarte mare.

La calibrele mici energia glontelui se poate mări dela 2—4 ori, punând pulbere mai multă dar păstrând același proiectil, și lungind țeava armei în mod corespunzător. În privința reculului nu trebuie să ne facem nici o grijă, căci acesta nu este mare, având în vedere ușurimea glontelui ce tragem.

Un alt avantaj al calibrelor mici este extra-ordinara

lor razanță, care ne face posibilă tragerea la orice distanță «vânătorescă», fără a întrebuița o a doua viză. Razanța aceasta se poate vedea din tabloul ce urmează, asupra cartușelor de mare viteză Brenneke.

Partizanii calibrelor mari sunt și astăzi foarte numeroși — mai ales printre vechii vânători — dar curentul în favoarea calibrelor mici câștigă tot mai mult teren, armele acestea fiind și mai ușoare și mai maniabile decât primele. Calibrele mici au fost adoptate de industria de arme germană, care — o știm cu toții — este neîntrecută în fabricarea armelor cu glonț, iar astăzi fabricanții germani de arme construiesc țevile de glonț pentru calibrele mari *cel mult* în 9.3 mm. (474 A), încărcate cu 3.75 gr. pulbere Rottweil No. 5 și trăgând un proiectil de 15 gr. greutate. Acesta este calibrul cel mai mare. Arme de un calibru superior, germanii nu construiesc decât numai în urma vreunei comenzi speciale.

Cartușele de mare viteză au următorul principiu la bază: *Viteza glontelui de calibru mic înlocuiește grație supra-încărcăturii sale de pulbere, greutatea glontelui de calibru mare.* Extra-ordinare ca efect sunt cartușele de mare viteză de 7×64 și de 8×64 , ale fabricantului de arme Wilhelm Brenneke din Leipzig. Pentru aceste două calibre, Brenneke fabrică 13 modele diferite de cartușe, precum ne putem convinge din tabloul de mai jos:

Calibru 7×64 fără margine pentru carabine cu repetiție, și cu margine pentru armele cari se frâng									
Denumirea glontelui	Greutatea glontelui gr.	Pulbere Rottweil No. 5 gr.	Viteza inițială a glontelui		Energia glontelui V. 25 în m/kg.	Presiunea gazelor în atmosfere	Ridicarea traectoriei proiectilelor la distanțe în metri:		
			V. O. în m/sec.	V. 25 în m/kg.			100 în mm.	200 în mm.	300 în mm.
Blindat 253 S. {	10	3.5	895	860	377	3150	18	73	168
sau cu cămașe 253 C. {	10	3.6	910	875	385	3352	17	70	165
Glonte Brenneke-Ideal {	10.5	3.5	903	868	400	3400	17	66	162
în formă de torpedo {	10.5	3.6	913	878	412	3600	17	64	160
S. blindat, expansiv {	9	3.5	925	880	355	2760	17	70	166
sau cu cămașe {	9	3.7	950	911	384	3150	16	65	163
Torpedo expansiv	11.2	3.7	—	785	350	2900	—	—	—
8 \times 64 fără margine pentru carabine cu repetiție, și cu margine pentru armele cari se frâng									
Blindat {	12.7	3.5	790	760	374	2463	22	88	205
ogival {	12.7	3.6	813	778	392	2737	21	85	200
Glonte Brenneke-Ideal	12	3.5	830	800	395	2850	21	82	120
Glonte Brenneke-Ideal, cu vârful găurit acoperit	12.5	3.6	850	815	410	3100	20	80	185
S. blindat, expansiv {	10	3.5	924	874	389	3050	19	79	183
sau glonte cu cămașe {	10	3.6	940	900	413	3250	18	76	180

În baza acestor date balistice și constructive, rezultă că pentru fiecare calibru în parte avem 7, resp. 6 modele de cartușe diferite; cele mai slab încărcate sunt ideale pentru căprior, dropii, cocoși de munte și chiar găște,

iar celelalte sunt foarte bune pentru vânatul nostru capital, precum și pentru pachidermiile tropelor.

Nu de mult am citit, că o casă de arme Halbe & Gerlich din Hamburg, a dat la iveală un nou cartuș de mare vi-

teză de 7 mm., cu niște date balistice superioare celor lui Brenneke. Viitorul ne va arăta valoarea acestor noi invenții.

Și calibrele inferioare celor lui Brenneke se pot transforma, în baza celor relatate, în calibre de mare viteză, bune pentru vânat mare, și mulți vânători germani trag astăzi cu 6 și 6.5 mm. la tot vânatul—bine înțeles cu încărcătura de pulbere proporțională și cu țeava armei mai lungă.

Cartușul de mare viteză dezvoltând niște presiuni enorme ale gazelor (până la 3600 atmosfere), avem nevoie de un închizător cât mai puternic. Pentru carabine cel mai cunoscut prin soliditatea sa este închizătorul «Mauser», de care se servește și casa Brenneke în construcțiunile sale. Un alt închizător tot atât de rezistent este închizătorul «Heeren», sistem bloc, construit după principiul închizătorului tunului și care este de o soliditate extremă. Pentru drillinguri, expressuri, arme cu una țeavă de glonț și alta cu alică supra-puse (sistem Bock) sau alăturate, construște fabrica F. Jäger & Co., Suhl i/Th. un închizător formidabil, numit «Vertikal-Blockverschluss». Un altul este închizătorul «Kersten», care și el este foarte

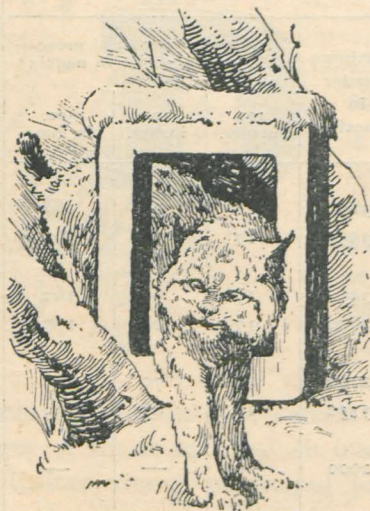
bun și pe care germanii îl adaptează în special armelor cari se frâng, ce trebuiesc să suporte presiuni mari. La fel și închizătorul casei *Teschner & Collath*, Frankfurt a. d. Oder, n'are moarte și poate rezistă celor mai mărite încărcături. Cu toate acestea mulți vânători nu vor să audă de el, căci îngreunează arma și este cam neîndeținut. El este răspândit și apreciat mai ales în cercurile vânătorilor de profesiune și a silvicultorilor germani, pe când în România este aproape necunoscut. Insfârșit nici închizătorul *Simson-Jäger* al casei F. Jäger & Co., nu este de ignorat, dacă este bine lucrat, și eu am un drilling calibru $\frac{12 \times 12}{7 \times 64}$ dela această firmă, cu închizătorul de mai sus, de care sunt cât se poate de mulțumit.

Și acuma încheiu articolul, cu dorința de a vedea îngropată cât mai curând această ceartă fără rațiune, dintre partizanii marilor și micilor calibre de glonț, căci *nimeni nu poate pretinde monopolul*. Și calibrele mici corespund în totul cerințelor vânătoarei moderne și umane, numai să fie purtate de vânători cari știu să se servească de arma lor în mod corect și trag «vânătoarește» la distanțe «vânătoarești», în vânat!

C O P O I U L

de Ötvös Balázs
Szödrákos-Ungaria

MUL străvechiu trăia din vânătoare și pescuit. Instrumentele lui fiind însă primitive de tot, pescuitul nu-l putea alimenta în mod îndeștător, așa dar el fu silit să se ocupe mai mult cu vânătoarea. Vânat avea, găsea pretutindeni și cunoscând trecătorile vânatului, îl prindea în gropi. Când însă populația se înmulțise și vânatul diminuase, nici gropile nu-i mai erau de ajuns. Observă însă, că fiarele și în deosebi canidele prindeau ușor vânatul, și din acest motiv el își domesticise câinele sălbatec, folosindu-se de iuțeala și puterea lui. Il luă cu sine la vânătoare și îi dădea drumul pe locurile unde știa că se găsește vânat. Acești câini sălbateci, deși domesticiți, conform naturei lor răpitoare, căutau urma vânatului, îl goneau până îl prindeau, sau până ce vânatul se rostogolia într'o prăpastie, sau cădea într'o groapă, sau trecea prin trecătorile cunoscute și ocupate de vânători, cari trăgeau cu săgeți și lănci în el.

«*Tout comme chez nous*», căci nu e nici o diferență între omul primitiv și vânătorul secolului nostru, armat

cu arme de foc, care vânează cu copoiul! Tot așa o facem și noi! Copoiul nostru e un câine sălbatec, care nu ascultă la comandă, nu-l putem chema depe urma vânatului, fugă după vânat («gonește» zicem noi) până unde îl duc picioarele, până unde îl pot duce plămâni. Noi dăm drumul copoiului într'o parte a pădurei și în altă parte, unde cunoaștem trecătorile vânatului, stăm la pândă cu inima în dinți și arma la umăr, gata de a trage.

Ce se întâmplă mai departe?

Răspunsul ni l'ar putea da chiar și omul străvechiu.

1. Dacă vânatul împușcat rămâne pe loc luăm o măciucă ca să gonim câinii, cari vin în urma lui și cari cred că vânatul găsit e prada lor, cum eră pe timpurile când strămoșii lor vânau fără asistența omului.

2. Dacă vânatul grav rănit nu rămâne pe loc, atunci o luăm și noi la fugă după el, ca să-l ajungem înainte de a-l fi sfâșiat și mâncat credincioșii noștri tovarăși de vânătoare.

3. Dacă vânatul trece greșit, neîmpușcat, atunci nu avem ce face alta, decât să ședem pe loc și să așteptăm până amabili noștri copoi binevoiesc, din cauza ostenelei, să lase urma vânatului și să se întoarcă la noi, trudiți, cu limba atârnândă. Apoi îi luăm de lanț, le dăm timp ca să se odihnească și iar le dăm drumul în altă parte.

4. Se poate întâmpla și cazul, că vânatul gonit se poticnește într'un obstacol, cade și lovinduse, nu mai

fuge așa ca înainte. Căinii, numiți «copoi» îl prind în sfâșie în mânăncă și întorcându-se cu burta plină ca un butoiu, sunt grei, leneși, și nu-i mai putem întrebuința în acea zi.

Ce se întâmplă cu vânatul neîmpușcat? Trece hotarele terenului nostru, trece la vecin, unde l'așteaptă alți copoi, alți vânători.

Este oare de mirare, că vânatul se împușcă din an în an? Nu poate fi altfel pe un teren, unde vânăm cu copoi!

Sunt vânători, cari susțin, că copoiul nu neliniștește vânatul, căci vânatul gonit de copoi și neîmpușcat, se întoarce la locul lui natal, ori cât l-ar gonii copoi.

Slab pretext, slabe scuze!

Nu e scopul meu, ca în cadrul acestui articol să înșir pagubele ce ne fac copoi în contingentul de vânat, căci aceasta am descris-o într'un alt articol.

Știu, că vânătoria cu copoi e o necesitate sufletească pentru vânătorii din munți. Această necesitate sufletească e o înclinație atavică, un rest al strămoșilor noștri străvechi, pe care n'a putut-o încă transforma nici spiritul modern al secolului XX-lea. Știu, că și vânătoria cu copoi are farmecul ei, la care mulți vânători nu vor să renunțe. Știu că mulți vânători necunoscând modul corect de a vâna la vânat mare (*Pirsch* sărita?) nu se vor lăsa de întrebuințarea câinilor gonitori, nici dacă legea le-o interzice în mod sever.

A vâna cu copoi, — cu câini gonitori — e o patimă mult mai înfocată, ca cea a braconierilor. Cine e stăpânit de această pasiune acel vânător(?) e în stare să se opună legei, numai ca să-și poată satisface o patimă, de care nu poate scăpa.

Acestor vânători doresc să le dau un sfat, cu ce fel de câini să iasă la vânătoare.

«Vânatul mare nobil se vânează la pândă, sau la «sărita!» Cu această metodă nu neliniștim vânatul și împușcăm numai indivizii, cari trebuie să fie împușcați tocmai în interesul contingentului de vânat. La această metodă întrebuințăm un câine bine dresat, ascultător și calm, care ne însoțește la aceste excursiuni chiar liber, fără a se îndepărta de noi; care ține urma vânatului rănit, și găsim-l, îl bocește (totverbellen), sau se întoarce la noi și ne conduce spre vânatul găsit mort; sau care, cel puțin lucrează pe urma vânatului rănit, condus de curea sau de lanț.

Căinii cei mai buni pentru acest scop sunt limierii: Limierul hannoveran pe terenuri ușoare (ușoare pentru vânător), sau limierul de munte zis și limier bavarez, pentru terenurile mai primejdioase, stâncoase și cu prăpăstii. Dar și limierul bavarez e destul de tare ca să poată trage cu el în prăpastie chiar și pe conducătorul său. Mult mai potriviți sunt pentru acest scop boso-copoi (*Dachsbracke*), de o mărime mult mai redusă ca limierul bavarez; mai potriviți sunt chiar și baseții germani, 1. Cu părul scurt; 2. Cu părul aspru; 3. Cu părul lung.

Acelui vânător însă, care pe lângă puțin vânat mare are și vânat mic (iepuri, potârniche) îi recomand «Șpionul», zis pe nemțește și «*Heidewachtel*», sau mai adeseori «*Kleiner Nünsterländer*».

Acest câine, de o mărime mijlocie (maximum 54 cm.), cu părul lung (ca setterii), e ruda prepelicarului german cu părul lung, care are mărimea obișnuită a celorlalți prepelicari. Fiind însă de statură mică, l-au neglijat până la izbucnirea războiului mondial și nimeni nu s'a ocupat de el. Numai țărani îl țineau. Eră păzitorul curților țărănești, păzitorul vitelor, îl întrebuințau ca pe un câine de aret la vânatul mic și împreună cu copoiul îl întrebuințau și la vânatul mare. Fiind întotdeauna în jurul omului, el este de o inteligență observată rar la câini, și dresaj îi trebuie puțin. Aportează fără dresaj, e ascultător și foarte atașat. Elementul lui însă nu e câmpia, ci dealurile stufoase, pădurile dese. Când caută pe teren deschis, atunci pontează vânatul găsit, prin stușiuri însă nu pontează, ci scoală vânatul fără a-l gonii ca copoiul. Are o mare înclinație ca să ție urma vânatului rănit, pe care îl urmărește liber, sau luat de curea. Pentru vânătoria de baltă e neîntrecut.

Acelui vânător care nu e amator de câini de aret, îi pot recomanda câinele german «*Deutschwachtelhund*». Acesta are și el părul lung și e tot atât de mare, ca «șpionul». Acest câine e un fel de spaniel, dar mult mai inteligent și mai ascultător ca spanielii. Nu pontează vânatul, ci îl scoală, și din acest motiv trebuie să-l ținem de scurt, ca să nu se îndepărteze prea mult de noi. E un oporteur — dacă se poate — și mai bun ca șpionul. După numele său german am putea crede, că e câine numai pentru vânătoare de prepelițe (*Wachtel*=prepelită), dar el e în primul rând un câine pentru vânatul mare. Ține urma vânatului mare rănit într'un mod fenomenal. În baltă, în stușiuri e în elementul său. (În România — după cum știu eu — nu se găsește acest câine decât la d-l Iuliu Duschek, administrator de moșie, Cighid, jud. Bihor¹). Avea o pereche importată din Germania, pe care a vândut-o — tot în România — și acum nu are decât câțiva căței. d-l Duschek avea și șpioni.

Acelui vânător, care are mult vânat mic și puțin vânat mare, îi recomand un brac german universal de oricare rasă. Însă nu fiecare brac german devine câine universal, ci numai acela, care își trage origina dela câini universali, care e dresat de un dresor care se pricepe la acest meșteșug. A cumpăra un câine universal dresat gata, costă mulți bani (multe zeci de mii!), dar un vânător amator de câini, care are timp și voie să se ocupe mult de câinele său, care are destul vânat pentru a da câinelui *trainingul* necesar, într'un timp de doi ani poate dresa un astfel de câine.

(În scurt timp va ieși de sub tipar cartea mea despre dresajul câinilor de vânătoare, în care mă ocup cu diamănțul de dresajul câinilor universali. Va apare în limba maghiară și română).

Cu ce câini să vânăm la mistreți? Acei vânători, cari vânează cu copoi, știu prea bine, că nu fiecare copoi e bun pentru vânătoria de mistreți. Basetul german și basetocopoiul e bun pentru vânătoria de mistreți, dar mistreții noi îi vânăm mai cu seamă iarna, când e zăpada mare. Pe zăpadă mare însă basetul chiar și basetocopoiul

¹) Mai sunt și alții. N. R.

e de neîntrebuințat, căci având picioarele scurte, nu poate fugi. Copoiul cu picioarele lungi însă, ne găsind mistreți, gonește vânatul nobil.

Cei mai buni câini pentru mistreți, sunt dulăii de rasă pură, pe ungurește numiți: *Komondor*. Acest câine cu părul lung, e de statură mare, (mai mare ca prepelicarii și copoii) vârtos, îndrăzneț față de mistreți și foarte inteligent. Inteligența acestui câine este atât de dezvoltată, că în Ungaria se întrebuințează cum are succes drept câine de poliție. (Am văzut o cursă de câini de poliție, unde au concurat mai mult de 30 de câini de poliție, de 5 felurite rase; dar cel mai bun a fost un «*Komondor*»). *Komondorul* e un câine foarte îndrăzneț și fiind și puternic, e mai bun la mistreți, ca ori care altă rasă. Are un miros foarte bun, e docil și are o memorie extraordinară. *Komondorul* se găsește ca rasă pură și în Ardeal ¹⁾, dar să nu-l

¹⁾ În Transilvania trăește o variație a «*komondorului*», însă de culoare neagră-roșiatică. Părul îi este lung, pletos. Capul îi seamănă intru-cât-va cu așel al griffonului. Acești câini sunt exce-

confundăm cu celălalt câine ciobănesc, numit pe ungurește: *kuvasz*. Acesta din urmă are și el părul lung, dar neted și mult mai scurt ca *komondorul*. Mirosul lui e mai redus și inteligența lui nu este atât de dezvoltată ca la celălalt. Cu toate acestea și el se poate întrebuința la mistreți cu succes.

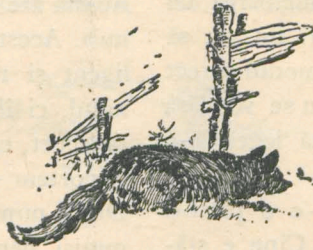
Acești doi câini mai au și avantajul, că îl putem întrebuința afară de vânătoare și ca păzitori de curte.

Mai există un fel de câine ciobănesc, care ar fi bun la mistreți. Acesta e cel mai inteligent câine, așa numitul «*puli*». Dar cam greu găsim *pulii* puri. Acesta este mult mai mic ca statură, decât celeilalt doi.

«Cei mai buni câini, cu cari am vânat șir de ani la mistreți erau: *komondorii* și *pulii*».

Acești câini ciobănești se pot dresa cu mare ușurință la mistreți. Despre această metodă însă voi scrie altă dată.

lenți la vânătoarea de mistreți, dar sunt și exemplare, care mână orice vânat. Nota Redacției.

M U F L O N U L

de D-l Gh. Beșor Ghica

Un vânat foarte interesant, puțin cunoscut la noi, este muflonul (*ovis musimon*).

În libertate el trăește în Europa numai în insulele Sardinia și Corsica; înainte trăia și în insulele Baleare și în Balcani, unde a fost așa de anarhic vânat, că nu mai există în aceste regiuni; tot așa în Corsica și Sardinia, din cauza vânătorilor prea furioase numărul scade din an în an.

În anul 1868 și 1869 s'au făcut tentative de încercare de a crește mufloni în pădurile Europei (continent), prin contele Forgács, care a cumpărat 10 mufloni (3 berbeci și 7 oi) dela grădinile zoologice din Frankfurt și Bruxelles, și i-a adus în parcul său de vânătoare din Ghimeș. Întâiu a fost crescut muflonul în parcul închis din Ghimeș, și apoi lăsat în libertate în revierul lui de vânătoare tot din Ghimeș. Încercarea a dat rezultate așa de splendide, că după 3 ani s'a putut începe vânătoarea, care a continuat crescând din an în an, așa că după statisticile acestui mare vânător s'au vânat la el între 1871 și 1904: 759 mufloni. Afară de aceasta, contele Forgács evaluează la cel puțin 400 numărul celor fugiți la vecini.

După contele Forgács au introdus și alți proprietari acest vânat exotic, așa că îl găsim azi în mai multe reviere de vânătoare din Austria, Cehoslovacia și Germania, iar la Ghimeș în timpul războiului a fost probabil atât de mult vânat, încât a dispărut.

La noi în țară muflonul există azi în jud. Bihor în pădurea «Fagul», unde creșterea lui înaintea războiului a fost atât de intensă, încât în anii 1910—1917 numărul lor se ridică la 300—400. În timpul războiului parcul a fost invadat de comuniști braconieri, cari au făcut ravagii și au deteriorat îngrădirea parcului. Când actualii proprietari au cumpărat acest parc păzitorul aprecia numărul muflonilor rămași la 4—6 bucăți pe lângă foarte puțini lopătari, țapi și 1—2 porci sălbateci. Nouii proprietari au refăcut cu mari sacrificii îngrădirea și au început fără nici o economie refacerea și creșterea rațională a vânatului de lopătari, țapi și căprioare, mufloni și porci

mistreți. Astfel, 4 ani nu s'a împușcat nimic și abia de anul trecut a început vânătoarea cu mare chibzuință (câțiva țapi și lopătari), iar anul acesta la 5 Octomvrie 1926,

Notă. Când am ajuns la de. H. Marghite febr. 1908 pad. Fagul nu mai era împușcat
nimic, nu mai existau mufloni din carb. o. caprioare, mistreți. Castelul din
Borla era așel de bătrân. Numărul muflonilor statim se scumula, ca la Marghite

dimineața pe la ora 6 a fost vânat de cumnatul meu, Iosif M. Pincas, cu carabina Mannlicher-Schönauer 6½ mm., primul muflon în România-Mare. A fost o zi de sărbătoare vânătorească.

Dar muflonul este și un vânat pasionant. Animalele simte omul la mare distanță, se mișcă cu mare atenție. Când sunt mulți, ei sunt conduși de o muflonă bătrână experimentată. La cel mai mic sgomot dubios, ea dă alarma printr'un șuerat scurt și bate din picioarele dinainte; atunci cu toții fac cerc în jurul ei și la un semn toată banda dispore fără ca să ai puțința și timpul de a ochi sigur. Sunt și la noi vânători cari cunosc muflonul doar din auzite, și cari strâmbă din nas când se vorbește de vânătoreala de mufloni, dar acestora li se potrivește povestea vulpii cu strugurii.

Contele Forgács, un vânător renumit, spune că: «Vânătoreala de mufloni este foarte interesantă și face plăcere

decât oricare alt vânat. Te simte la distanță mare și când te-a zărit, nu te mai apropie. Rar se oprește în fuga sa o clipă, uitându-se îndărăt: Vânătorul ocheste grăbit, de frică să nu reînceapă goana nebună și... îl scapă.

In Brehms Tierleben găsim despre această specie de vânătoreala: «că este mai dificilă decât vânătoreala de capre negre, fiindcă muflonii au privirea ageră și simțul ascuțit».

După câte știm, afară de contele Forgács nimeni n'a expus muflonul în libertate și acolo unde se găsește, el e în parcuri de vânătoreala închise. După experiențele făcute îi tihnește regiunea muntoasă (stânci), dar nu la altitudine prea mare.

În pădurea «Fagul», jud. Bihor, el prosperă foarte bine, se înmulțește mulțumitor; se văd foarte multe muflone cu doi miei, rar cu câte unul, și mulți mufloni ating greu-

și onoare oricărui vânător, chiar dacă nu s'a ocupat în viața lui decât de cerbi capitali sau mistreți colosali». Muflonul cere mai mare atenție și mai mult sânge rece

tatea de 60—70 kgr. Carnea este excelentă, se poate mânca tot anul, afară de aceea a masculului în timpul împerecherii (15 Nov.—15 Ian.), când se dau lupte teri-

bile între ei, pentru acapararea muflonului. Pielea este excelentă ca antilopa, și coarnele, a căror lungime atinge până la 70—80 cm, foarte frumoase și impozante, constituie un frumos trofeu de vânător, iar mai valoros este Bezoardul, care se găsește din când în când în stomacul muflonului. Bezoardul este în Orient foarte apreciat, mai cu seamă în timpurile vechi era ținut ca ceva foarte prețios și Șahii Persiei își rezervau monopolul. Napoleon a primit dela Șahul Persiei două bucăți de Bezoard ca o prețioasă

raritate. Muflona nu are coarne, însă câteodată poartă și ea două simulacre de coarne de 5—6 centimetri.

Eu aș recomanda la toți posesorii de parcuri de vânătoare în regiuni muntoase creșterea muflonului, care îi va procura multă plăcere, chiar în timpul creșterii.

Am plăcerea a publica câteva fotografii de mufloni vânați de d-l Pincas: până acum a vânat trei bucăți, din cari unul l-a oferit Muzeului Vânătorilor, unde poate fi văzut de amatori.

VULPEA LUI MITRUȘ

„SĂGEȚI DIN ARCUL DIANEI“

de Théo. T. Măiorescu

Se înoptase.

Viforul năprasnic răbufnea avalanșe de omăt, în obloanele vechi, rău încheiate, cu lemnul putrezit și prin hornuri șuerătoare. Undevă... departe... uși trântite bubuiau.

Din grajd, pătrundea, între timp, când și când, zgomotul monoton al unui ferăstrău.

Așezat, turcește, în mijlocul patului din odaia curată a hanului, Cazacu povestează încă:

— Și când am ieșit din Călugărul, cu sania încărcată cu tinichele de untură, cazane și ligheane de tablă, ibrice și strecurători — marfa unui negustor, care o ducea la țară s'o schimbe pe mălaiu, untură și cereale, caii au început să sforăie, frământând în loc omătul.

Vifornița te păleă cu șfichiu de foc peste obraji înghetați și nu puteai vedea în jurul tău, la un pas măcar, decât intermitent, când vântul se oprea, să răsufle.

În sanie, eram trei inși, eu, negustorul și un cobzar din Orbeasca, cules de pe drum, anume, ca să fim mai mulți.

Toate sforțările negustorului, rămăneau zadarnice.

Caii se zbăteau neliniștiți în hățuri, apoi, deodată, smunciră din loc sania și se așternură pe o goană înfricoșătoare, scuturând violent zurgălăii gâtarului. Și atunci zărirăm în dreapta drumului, alergând pe câmp, în zig-zag, împerechiate, luminițe fosforescente.

Și odată cu ele, umbre sure, nedefinite, lunecau regulat pe întinderea albă.

Lupii!... O sudoare de ghiață îmi scaldă fruntea, iar căciula grea până atunci, mi se ridică par'că, odată cu părul electricizat.

Negustorul începuse să urle sălbatec. Vocea lui nu mai avea nimic omenesc într'însa... huoooo — lupu.... bâââ... huooo lupu!

Iar eu, uitând de pușca ce o aveam cu mine, pusei mâna pe un ciomag, pe care erau înșirate niște tinichele și începui să bat cu desnađejde în marfa omului.

Cobzarul, țipă și el, ca din gură de șearpe, acompaniindu-se înfrigurat, din cobza care stă să crape sub degetele lui mecanizate de spaimă.

Și așa am dus-o, urlând, înnebuniți de groază, într'un zgomot infernal și goană fantastică, până când ne-a trezit lumina dela hanul lui Tudose Mincu, din mijlocul satului.

Cum am ajuns aici, nu ne-am dat seama.

Când am scoborât din sanie, și am pătruns în odaia caldă a hanului, nu mai puteam vorbi și ne scaldau sudorile. Ni-eră și rușine să spunem cuiva, pățania.

Grozavă seară, d-lor, n'am s'o uit cât voiui trăi!

Hangiul ne îmbiă, vesel ca totdeauna, la un pahar cu vin, iar când îi șoptirăm pățania, deabiă ne răspunse, printre comenzile scurte, date băeților:

— Așa-s dihaniile aste domnule... blestemate! Cum vine noaptea, umplu drumurile.

A doua zi, să fi văzut muncă pe bietul negustor. Toate tinichelele erau turtite, ca puse la teasc. Țiganul zăcea, cică-l prinsese frigurile.

* * *

Moș Ristea, cumnatul hangiului, își șterse cu gesturi domoale mustața udă de vin și mormăi:

— Is multe de acestea, de povestit, flăcării mei... doară vezi, c'o sosit vremea să mergeți la lupchi și dacă nu vă va fi înspăimântat Cazacul, cu basmele lui, ați merge. De nu, om mai deșărtă o carafă, dă-l bun, și ne-om culcă. Că-i și greu pe așa vreme să âmbli la dihani. Las' mai ghine, să mai fure și ele vreo două bârsane la megieși, c'asa-i legea lor, nu vă puneți cu păcatul.

Și zâmbi șiret hangiței, care încremenise în prag:

— Coană Vetă, ia mai ample odat', că pân' s'or găti boierii, îi vreme.

Mă ridicai, greoiu de somn, și întrebai căscând:

— Ei, domnilor, mergem, sau ba?

Mai toți răspunseră la fel. S'o lăsăm pe mâine. Tot e târziu, acum trebuiu să fim așezați la pândă.

Numai Mitruș, văr cu hangiul, tăgădui:

— Nu-i târziu, deloc! Vă duc eu la loc sigur. Pun capul jos, că măcar unul tot încurcăm.

Dar de unde? nimeni nu se mișcă!

Atunci Mitruș, mi se adresează mie:

— Hai dumneata domnule. Zău îi facem de răs. Nici nu gândești ce bine o să meargă. Doară ai să vezi!

Și am plecat. Am tăiat satu'n două, am trecut prin lunca Băbăiții și am urcat piepțiș dealul dinspre Găunoasa.

Am avut și o mică încurcătură pe drum, până ce am identificat un mărăcine, pe care-l socotea tovarășul meu, lup-

Însfârșit, am ajuns și ne-am rânduie în pândă, acolo unde Mitruș știa că ies dihăniile.

Dar n'a trecut un sfert de ceas și unde ne-au luat la goană o haită întreagă de câini.

Ce se întâmplase? Mitruș greșise drumul, așa că ne-am așezat, drept în aria boierească, unde ne-au simțit câinii și ne-au sculat.

Am pornit acasă și voioși și supărați, dar, simțeam eu bine, mai mult voioși. Nici nu eră în definitiv o afacere aceea, la care pornisem poate prea entuziasmați....

* * *

Când am sosit în ușa casei lui Mitruș, din marginea satului, unde urmă să rămân în noaptea aceea, nu am pus bine mâna pe cleampă, că m'am simțit tras de umăr înapoi, iar Mitruș îmi șopti:

— Uite vulpea, domnule!

Pe drumul alb de omăt, se vedeă în adevăr ceva mișcând, ca la vreo 30 de pași.

Nu eră vreme de pierdut; am întins pușca, am luat-o pe urmă și când n'am mai văzut albul zăpezii pe armă, am tras.

După ce ne-am desmeticit, din orbirea luminii focului, n'am mai văzut nimic pe drum.

S'a dus Mitruș în sus, o bucată bună. Nimic!

A mai cercetat împrejur, nimic! Și am intrat în casă.

Acî, Gherghița, femeie frumoasă și dolofană, nevasta gazdei, ne ieși speriată înainte:

— In ce-ați dat? ne întrebă ea.

— Eu știu? răspunse Mitruș. Par'că eră vulpe! Dar D-zeu știe ce-a fost. Când a tras dumnealui focul, par'că a intrat în pământ. Nici încolo, nici încolo — și arată cu mâna toate punctele cardinale — nu s'a dus.

— Vai de mine! adăugă femeia. Să știți că a fost necuratul. Că și mie mi s'au arătat lângă puț, tot soiul de dihăni și cum mi-am făcut sfânta cruce, cum zdup! în fântână și duse au fost. Doamne apără! Rău ați făcut, zău! O să fie rău! — Și se nchină de zor.

Stai să aprind candela și să vă fac câte un ceaiu.

— Ba mai bine un ulcior cu vin, mai zise bărbatul, aruncându-și gânditor cojocul pe laviță.

Apoi, după câteva minute, către mine:

— Eu zic, că tot n'a fost necuratul. Că dacă eră el, se 'ntorceau halicele în noi. Zău așa! Vulpea a fost, dar am scăpat-o, că-i hoată. Și așa cu una, cu alta, ne-am culcat.

Când ne-am trezit a doua zi, eră târziu.

La vărul lui Mitruș, cheful eră în toi. Nu știu de unde, se recrutase vreo patru lăutari și se întetise bine. Cum ne-a primit și cât s'a răs pe seama noastră, să nu mai fie.

Dela o vreme se potolise glumele, respiram liniștiți.

Și nu știu ce-i vine hanğiței, că-i strigă lui vărul-său:

— Știi vere Mitruș. Ne-a murit cotoiul cel mare roșu. L-am găsit de cu ziuă, mort lângă puț. Dar mai bine așa, tare eră hoț!

N'am mai putut să rabd și am spus în auzul tuturor:

— Vulpea de ast' noapte, Mitruș.

L-am căutat, l-am cercetat, eră plin de alice bietul cotoiu.

Și iar m'au luat în primire camarazii.

Eu mă gândeam la cotoiu, sârmanul!

În noaptea ceea împins de foame, sau dornic de vreo aventură amoroasă, și-a părăsit cotlonul cald, ca să moară și să mă facă pe mine de ocară.

Mai prost decât așa, nici că se mai putea.

Și l-am lăsat acolo, să odihnească, cu trupul înghețat, pe o grămadă de omăt, înstelat cu sângele lui. Bietul cotoiu! Vulpea noastră!

Și iacă așa, cu râsete și glume pe seama mea, a trecut vremea și la lupi n'am mai mers. Totuș, în ziua ceea, s'au întâmplat două mari evenimente:

Cazacul, a răușit din trei focuri, să deă jos încă viu, un cocoș, care simțind apropierea cuțitului, se urcase în vârful unui salcâm din ogradă. — Această a doua victimă am devorat-o nci la dejun. Și alta?!

S'a săpat vitejește, două ore, la o vizuină de vulpe. Eră pe o coastă, lângă un sat țigănesc.

Se adunase «cenușiii» ca spuza și emulau pe vânători cu promisiuni de plocoane în păsări, dacă scoate hoțoaica din bortă, încât bieții oameni săpau, ca în vremea răboiului de frica bombardamentului.

S'a dat însfârșit de fund, după cum afirmă unul, care tot vâra o nuia pe gaură

Și atunci?... Atunci s'a întâmplat grozăvenia...

Printre ultimii bolovani prăvăliți în gaura vizuinii, o pată albă a început să miște.

Săpători și țigani au rupt-o la fugă, înegrind valea și strigând: Iese vulpea! Botul breaz! Șicâte altele.—O! Doamne!

Și în timp ce vânătorii cu mâinile încremenite pe oțele, cu pupilele ochilor dilatate, cu nările larg deschise de patimă, și piepturile pline de mândria că ei singuri rămăseseră la vechile poziții părăsite de fugari, așteptau momentul hotărîtor, când să răpună inamicul comun... domol, fără pic de grabă... cu mișcări anchilozate... o enormă broască își făcu apariția dintre bolovani, oferindu-și gușa albă și palpitândă atâtor gânduri rele, îndreptate împotriva-i.

Ca în momenetele solemne ale unei lupte, toate țevile armelor se plecară docile spre pământ, iar oamenii se priviră o clipă, micșorați par'că de imensitatea sacrificiului. Și broasca ne privea atât de sigură cu frumoșii ei ochi aurii. Iar liniștea generală aveă ceva din lucrurile veșnice.

Așa se încheiă și această a doua întâmplare înfricoșată, tot cu răs, însă mănzesc.

Acum coboram gălăgioși spre sat, iar a treia victimă, zadarnică, rămase să înghețe, cu frumoșii ei ochi aurii, sub cerul înstelat de Decemvrie.

* * *

Târziu, când ne îndreptam zgribuliți spre culcușuri, cântecul cocoșilor din sat, îmi pareă o imensă și biruitoare muștrare svârlită țăriilor cerești.

Luna pâlise în vârful cumpenei fântânii, lângă care expiase cu o zi înainte... vulpea gazdei mele și... cotoiul hangiului.

Iar noi, convoiu execrabil, ne prelingeam în întuneric, tăcuți, covârșiți par'că, de o condamnare grea și definitivă.

Și, nu știu cum, am avut impresia netedă, că cineva din întuneric, ne conduce trăgând sforile, ca pe marionete.

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

MINISTERUL
AGRICULTUREI ȘI DOMENIILOR

—o—
Direcțiunea Vânătoarei
No. 3763/18 Ian. 1927

CIRCULARĂ

Domnule Inspector,

Pentru executarea măsurii generale luată de această Direcțiune, avem onoare a vă pune în vedere că împreună cu propunerea persoanelor ce urmează a fi numiți, sau recunoscuți paznici publici și privați, să se arate vârsta, naționalitatea, profesiunea, dacă a satisfăcut serviciul militar, dacă are permisul de port armă, numărul și autoritatea ce i l-a liberat și să producă certificat de bună purtare.

Totdeodată vă rugăm să comunicați aceasta, tuturor Societăților de vânătoare din cuprinsul județului d-voastră, menționând că numai pe baza actelor de mai sus, se va face pe viitor, numirea și recunoașterea paznicilor de vânătoare.

p. Ministru, (ss) *Comârzan*

p. Director General, (ss) *I. Iliescu*

~ ~ ~

A P E L

CĂTRE DOMNII MEMBRII AI „UNIUNEI“

Cunoașteți Domnilor, dificultățile materiale cu care are de luptat societatea noastră, pentru publicațiunea Revistei noastre și îndeplinirea obligațiilor ei statutare. Știți deasemenea că «Uniunea» nu are alte mijloace de existență, decât acelea care provin din contribuțiunile D-v.

Astăzi «Uniunea» se găsește într-o situație grea și de aceea comitetul D-voastră vă trimite acest apel, rugându-vă cu insistență pe acei dintre D-voastră cari nu și-au achitat cotizațiile precum și orice sumă ce i-ar datoră, să binevoască a le achita cât mai neîntârziat.

COMITETUL

~ ~ ~

Uniunea Generală a Vânătorilor din România fiind însărcinată cu plasarea absolvenților Școlii de Brigadieri de Vânătoare «Dr. Gr. Nedici» din Sighetul-Marmației, roagă pe toți Domnii proprietari, sau arendași de terenuri de vânătoare, care au nevoie de paznici de vânat, fiind obligați și prin lege de a avea un personal corespunzător pentru paza și ocrotirea vânatului, să se adreseze «Uniunii», arătând dacă au nevoie de paznic pentru vânat mic, sau mare, dacă acela poate, sau nu, de a fi căsătorit și plata plus celelalte retribuțiuni, ce oferă paznicului.

~ ~ ~

DECIZIUNE MINISTERIALĂ

Prin Deciziunea Domnului Ministru al Agriculturii și Domeniilor cu No. 109.863 din 1926 se oprește cu desăvârșire exportul oricărui fel de vânat cu pene sau păr, cum și a blănurilor lor.

~ ~ ~

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu dispozițiunile art. 8—14 din legea pentru protecția vânatului și reglementarea vânatului se aduce la cunoștință generală că dreptul de vânat al comunei Fântânița jud. Cluj 700 jug. cat. se va da în arendă prin licitație publică pe timp de 6 ani începând dela 1 Ianuarie 1927 până la 31 Decembrie 1932. Licităția se va ține în localul primăriei Fântânița în ziua de 30 Nov. 1926 la ora 4 d. m. Prețul de strigare rooo lei Vadiul 10%.

Licităția trebuie să fie prevăzută cu autorizație prescrisă la art. 13 din legea vânatului.

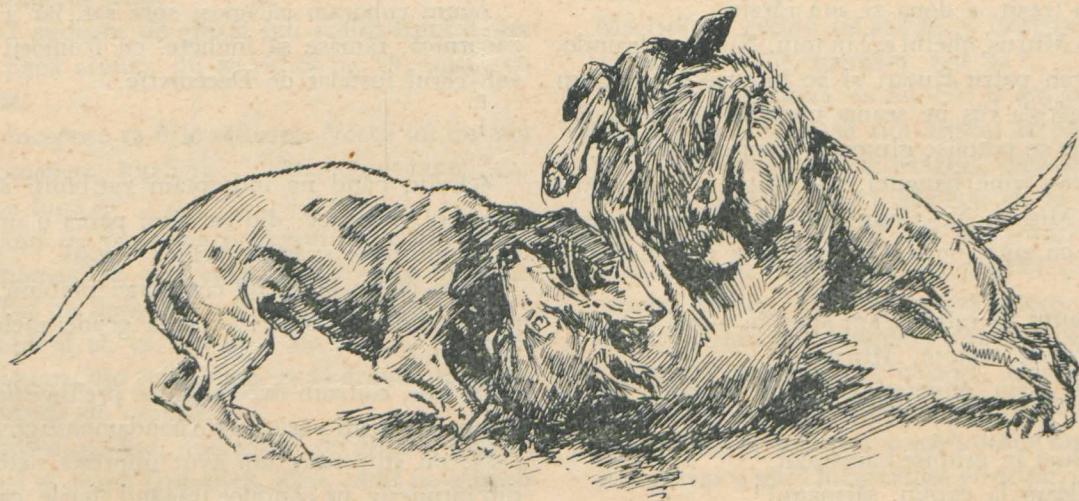
Condițiunile de licitare se pot vedea în biourul notarial din Șopteriu.

Fântânița la 30 Sept. 1926.

Primar, *Ajtay*

Notar, *Nedescifrabil*

Publicațiunile oficiale se plătesc cu anticipație, socotite câte 3 lei cuvântul.

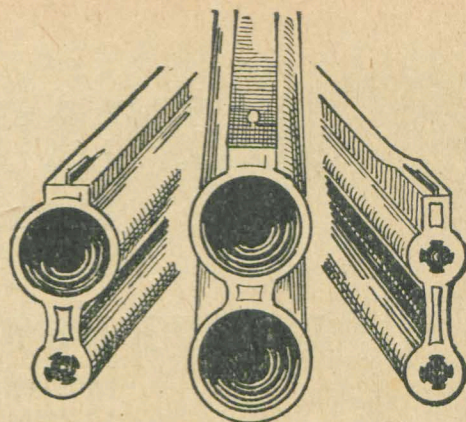

Gebrüder Merkel
Genchre

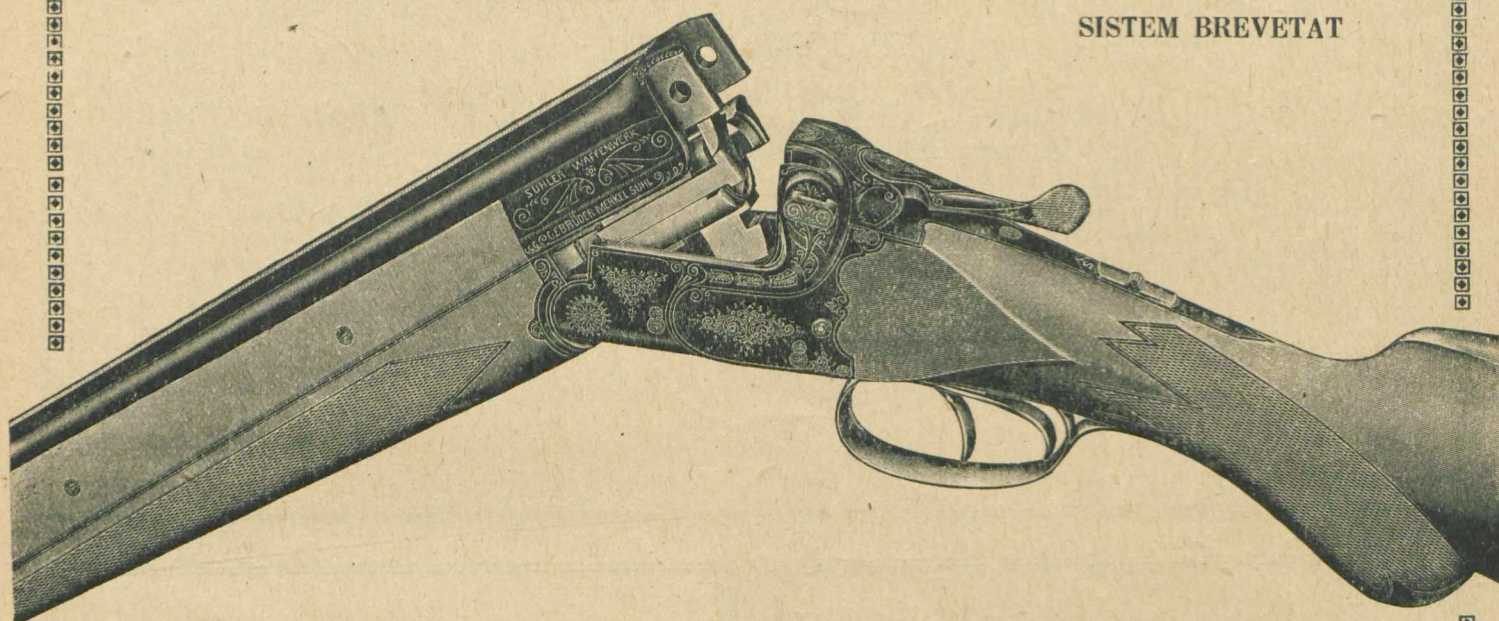
FONDATA IN 1898

MARCA FABRICH

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock:

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat);
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevelor;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele:

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, „ „ (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, „ „ (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viața. Totodată mai recomandăm cunoscutele noastre arme DRILLING, reputele prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ „ 12.200.000

BUCUREȘTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/8. TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCOBANK“

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENȚII: Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

AGRONOM

Cu titlu academic (etate 41 ani)
cu practică îndelungată în agri-
cultură, industria agricolă și ocro-
tirea vânatului mare, caută post de
încredere la moșie sau industrie.

A se adresa la „UNIUNE“

DE VÂNZARE

Căteă cu pedigree din rassa Kleinmün-
sterländer (seamnă cu setterul englez, însă
ceva mai mică) ascultătoare, face down la
semn sau comandă, caută bine, bună appor-
teură, pasionată la baltă. Căteaua este pro-
prietatea d-lui Otvös Balázs și se găsește
la d-l Ladislau Struhar, Carăi, jud. Sălaj,
la care rugăm a se adresa. Prețului 34.000 lei.

ARMĂ DE VÂNĂTOARE

F. JÄGER & Co.

Hammerless, cu 2 rânduri de țevi cal. 12, dintre cari unul lung
de 76 cm., choke și full-choke, pentru distanțe mari, și un rând de
65 cm., lissă și demi-choke, răspândind alicele, ideală pentru pre-
pelite și sitari. Cu țevile lungi arma cântărește 3.150 kgr., iar cu
cele scurte numai 2.910 kgr. Ambele rânduri de țevi posedă certi-
ficatul de încercare al standului oficial de încercări Halensee, ob-
ținând cele mai înalte predicate. Arma este frumos gravată cu scene
de vânatoare, este lucrată cu renumitul închizător Simson-Jäger,
și este de o soliditate extremă, putând rezista în același timp ce-
lor mai formidabile încăleături de pulbere fără fum. Prețul armei
împreună cu o cutie de piele fină, după model din străinătate, cu
inculetoare și frumos capitonată cu postav, este de 19.000 lei, iar
fără cutie costă 17.000 lei. :: :: :: :: :: ::

A se adresa: C. RISKE, str. Nic. Bălcescu, 45 (fostă Primăverei)
BUCUREȘTI

STANKOWSKY IOSIF

ARMURIER-FARMACIST

Execută transformări de arme, transformă camerele țevelor
dintr'un calibru mai mic într'unul mai mare, corijează
țirul armelor cu glonț și montează lunete, face paturi în
orice execuție din lemn de nuc, execută reparațiuni,
brunaj, etc., face arcuri pentru percutoare din oțel special
chrom-silicium, deasemenea și înălțătoare, forme pentru
turnatul gloanțelor și alicelor, aparate pentru recalibrarea
tuburilor de alamă, toate acestea cu o minuțiozitate micro-
metrică. Livrează renumitul ulei de armă «NITROPER-
DENOL», în orice cantitate, direct sau prin «Uniune».

TÂRGU-MUREȘ * Strada Lazăr No. 1

„D A N U B I U L“

ȘANTIERELE ȚĂRII ROMÂNEȘTI PENTRU CONSTRUCȚIUNI
NAVALE ȘI METALURGIE * SOCIETATE ANONIMA * BRAILA

CONSTRUCȚIUNI, REPARAȚIUNI ȘI MODIFICĂRI DE VASE
NAVALE DE ORICE CATEGORIE

CONSTRUCȚIUNI ȘI REPARAȚIUNI DE MAȘINI MARINE,
INDUSTRIALE, AGRICOLE, VAGOANE ȘI LOCOMOTIVE
REPARAȚIUNI DE AUTOMOBILE ȘI MOTOARE, LUCRĂRI
DE ORICE GEN LA MAȘINA DE FREZAȚ UNIVERSALĂ
TURNĂTORIE DE FONTĂ, BRONZ ȘI ALTE METALE, CON-
FEȚIONAREA SPECIALĂ A CORPURILOR ȘI CAPETELOR
„DIESEL“

DOC PLUTITOR, ȘALUPĂ CU POMPE DE SALVARE

BANCA GENERALĂ A ȚĂRII ROMÂNEȘTI

CAPITAL LEI 60.000.000 ȘI REZERVE LEI 50.000.000

SEDIUL CENTRAL IN BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați
Giurgiu, Ploești, T.-Măgurele, Oradea-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și
Economii, Timișoara. „BANCA BASARABIEI“ Chișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: I. C. RÂMNICIANU-MANOLESCU

Vice-Președinți: Principele B. ȘTIRBEY și I. M. MITILINEU

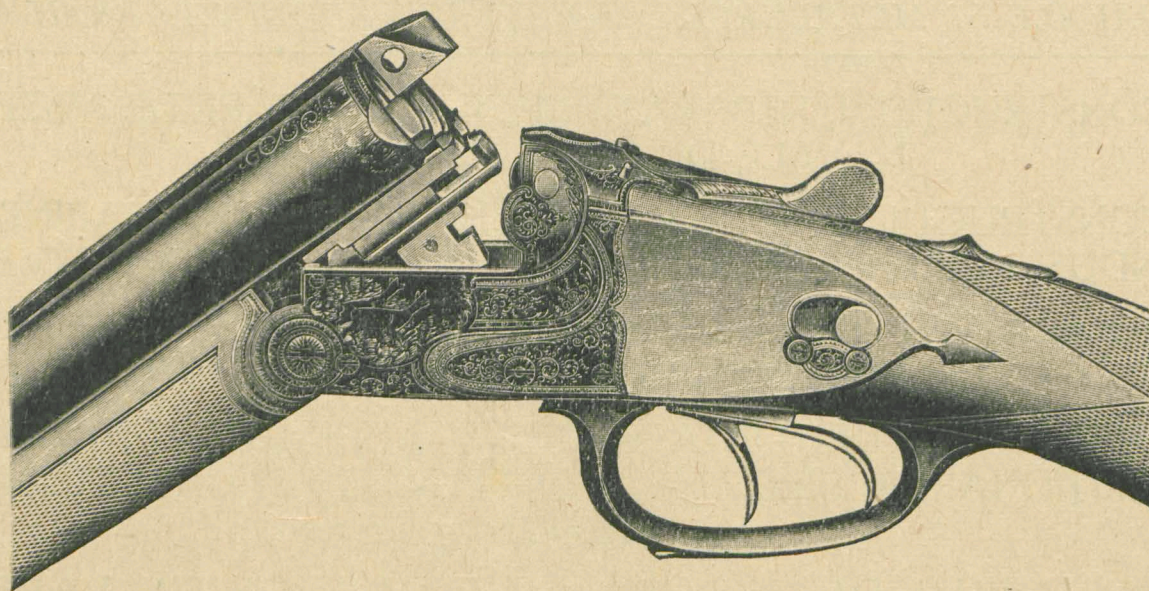
Membrii:

VICTOR ANTONESCU, Principele JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTINESCU, HENRI
CATARGI, C. G. DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baroni AL. HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU,
Inginer C. OSICEANU Director General: M. A. GEORGESCU

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevei de glonț și ejector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără ejector.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE».

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehniciani și specialiști în materie de vânatoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătorei, lista contraveniențelor la legea de vânatoare, dări de seamă a societăților de vânatoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânatoare.

**ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIAȚE 400 LEI**

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$	„	3.000	„	„
$\frac{1}{4}$	„	1.750	„	„
$\frac{1}{8}$	„	1.000	„	„

ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista VÂNĂTORILOR“
este unicul mijloc de comunicare
al tuturor vânătorilor din toată
țara, care au să-și spună ceva.
Deaceea, dacă aveți ceva de
cumpărat, de vândut, de schim-
bat, sau de pus vreo întrebare
tehnică vânătorească, adresați-vă
„Revistei VÂNĂTORILOR“.
Numai aci puteți fi siguri că veți
găsi pe aceea căroră vă adresați.

**LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATA-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.**

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

**UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGETI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“**

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 40 LEI